МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО ЕВЕТ

№ 21 (2542)
Кіиранди
12
март
1961 шу
Мах 2 кеп.

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай областнойн Грозненски городскойн комитетий а Нохч-ГІалгІай АССР Лаккехьарча Совета а орган
Орган Чечено-Ингушского областного Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

СИЙЛЕНЦА КХОАЧАШДЕРГДА ВАЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

Деррига советски халкъ санна, семилетка кхоалагІча шера заданеш ханал хьалха кхоачашъярца, ССКП Центральни Комитета январски Пленумо чІоагІъяь дІахо юртбоахам дегІаболабара программа сийленца чакхъякхарца накъа баха лерхІаш ба Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхой хьамсарча парте XXII съезда.

Колхозийн совхозийн коллективай ЦК январски Пленума итогашта хетаьча собранешка а-ух деношка Грозне хиннача юртбоахаме хьалха латтарий республикански совещане а вай республикерча колхозникашеи совхозий болхлошеи шоай ерригача торонашка а хьежа январски Пленума решенеш кхоачашъяра де деза гІуланхаш белгалдаьхар.

Укх шера хІара гектара тІара 18,7 центнер ялат чуда лаьрхІад вай республикерча юрта боахама къахьегамхоша. Ялат дукхагІа дакхара духьа арамашта юхерчеи климатически хьалаш хьажкІаш хьувнъяра дика долчеи районашка, керттерча даькъе хиш дехкача лаьтташка, ялата лаьрхІа 45 эзар гектар хьажкІаш дІае, хІаьта хІара гектара тІара фуальяьха хьажкІаш 45 центнери моша хьажкІаш а йоахкаш дола гІадамаш 300 центнери чуя а лерхІ цар. 1961 шера паччахьалихенга дохкаргда 7,5 миллион пунт ялат, цу даькъе 3,8 миллион пунт хьажкІаш а йолаш.

Дикка дебадергда укх шера хьайбаш, къаьстта детта доахани коа тІара оалхазараши. Ерригача республика паччахьалихенга дохкаргда 20000 тонн дулх, 61000 тонн шура, 27 миллион фуъ, 2750 тонн тха.

Кура хьажкІаш ихы а дикагІа обе дош деннад республике дикагІа болча хьажкІаш лелаераша. Хіара гектара тІара 100 центнерал совгІа фуальяьха хьажкІаш ихее декхар тІамицад Шаьлан районерча гІорбаьннача хьажкІаш лелаераша Зармаев Іаддал-Саиديев Музыкаева Маликаси, Наьсарен районерча Кусиева Зайдата, иштта ихыбараша. Дукхха а я вай республике кура хьажкІаш хьувнъяе дош денна звенош.

Ховш да тІаийца декхараш кхоачашдара керттерадар — организаторски болх тоабар, дагалаьцар кхоачашдара деррига низ оарцагІбаккхар, ерригача торонех бизза пайда эцар долга. Из гІулаких чакхдаккха дезараш партийни организацеш я. Уж декхарийла я ялат, бІаьца даараш, дулх, шура, кхыйола продукташ дукхагІа яхара лоаттабеча кьовсама юхьхьа латта, шерра социалистически яхь йоаржаяра, Іилманна карагІдаьннараши хьалха латтарий опыти колхозийн совхозийн производствана юкъеяхьара оарцагІйовла, тІаийца декхараш кхоачашдара меттел даьсса хабараш дувцарашца кьовсам лоаттабе, деррига коммунистешта а парте боацарашта а тІаийца декхараш кхоачашдара шоаш бехкокхаме хилар цІаккха а дицлургдоаца гІуланх оттаде.

Дуккхача колхозий, совхозий, районий партийни организацеша бокъонца нхетадаьд шоай декхар. ССКП ЦК январски Пленума решенеша хьинар айдаь болча колхозникийн совхозий болхлойн деррига низ хьайбаш дика Іангара дахара, бІаьстан балхашта бокъонца кийчо яра тІадерзаде віаштІехьдаьннад цар. Социалистически декхараш тІазцарца цхьан уж кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржаяьй.

Иштта дІаболабаьб болх Саьсани Первомайскии рІйоний партийни организацеша. Шоаш тІаийца декхараш кхоачашдара духьа цар деррига теркам фермІй болх тоабара, тракторашта чехкагІа ремонт яра, кхашка удобренеш яхкара, иштта кхы балхаш дара тІабахийтаб. Цар дика кхетаду уж гІулакхаш ханнахьа даь ца даьхача тІаийца декхараш кхоачашдулургдоацилга. Январи февралн бетташка паччахьалихенга дулх дохкара хьалхарча квартала план 116 процент кхоачашъяьй Саьсана района, 108 процент кхоачашъяьй из план Первомайски района а - Во латтац цу районашка паччахьалихенга шура йохкара план кхоачашъяра балхаш а.

Цхьабакъда, массанахьа а цу тайпара латт болх аьлча бакъ хургдац. Дукхха я республике хІанз а шоашта хьалхашка латта декхараш дика кхета ца деш а уж кхоачашдара бокъонца оарцагІа ца йоалаш а йола партийни организацеш. Цхьаццайолча колхозийн совхозийн партийни организацеш тІаийца социалистически декхараш кхоачашде ца дезараш санна паргІата я балха.

Ховш да боахамах дог лазаш волча цІен-дьв хІара Іан ди лаьрхІа долга, къаьстта яьнна яла йоаллаш бІаьсти йолча хана. Цхьабакъда, цу гІулакха башха сагота бац «Назарановский» совхоза кулгалхой. Цер хІанз а тоаянза 30 гаргта трактор я, тоьал дІае хьажкІаши коартолаши яц, аха дезаш 7 эзар гектар совгІа лаьтта да. Иштта да гІулакхаш «Октября 40 шу» яхача совхозе а. Геттара во латт Наьсарен районе паччахьалихенга дулх, шура, фуаш дохкара гІуланх. Соахка цу ханачул кІезигагІа ьянхай цига укх шера январи февралн бетташка шура.

Во латт дулх кийчделга Грозненски, Шаьлан, Сунженски районашкеи МагІалбика зонеи. КІезига кийчьяьй цу районашка 1961 шера хьалхарча шин бетта шура а.

Цу ерригача районаша донкхий социалистически декхараш тІаийцад семилетка кхоалагІча шера. Хатта доагІа цу районий кулгалхошка, маца кхоачашде лерхІ цар шоаш тІаийца декхараш.

БІаьстан балхашта кийчо яра, хьайбай продукташ йоахилга алсамдаккхара, дулх, шура, фуаш паччахьалихенга дохкара планаш а цу хьакъехьара декхараш а кхоачашдара сатийна хилар, уж гІуланхаш тесса дитар цхьанна тайпара а ла мегаргдолаш гІуланхаш дац. Тіаийца социалистически декхараш кхоачашдара тІехь кьовсам хІара денна лоаттабе беза, социалистически яхьа даьхача толамашка хІара бетта хьажа веза.

Декхараш кхоачашдара лоаттабеча кьовсеме ка ялареи ца ялареи гІуланх организаторски болх тоабарга хьежжа хургба. Чакхдаха дезача гІулакхашта юкъера эггара кертера дараш къоастадар, уж кхоачашдара кхашкара а фермашкара а болхлой, механизаторашш оарцагІбаха хар — из да партийни оргенизацешта хьалхашка латта декхар. Уж декхарийла я даьхача толамий лоархІам бе а карагІдаьнначох тоьам бе гІертаращца кьовсам лоаттабе а.

ХІанз де дезар да деррига колхозникаш, совхозий болхлой, юртбоахама специалисташ тІаийца декхараш кхоачашдера оарцагІбоахилга.

Сийлен цІи йоаккхаргья

ССКП XXII-ча съезда сийна донкхий декхараш тІаийцад Грознерча производственно - товарни контора коллективо: заводашта мехкдаьтта продукташ телара шера йола план ханал хьалха, 25-ча декабре кхоачашъе, къахьегама овсарле дикка лакхъе, иштта кхыдараш.

Ше денна дош толамца кхоачашду цо. Февраль бетта баьча балха итог йича гучадаьлар валови продукци арахецара бетта йола план 111,2 процентн заводашта мехкдаьтта продукташ телара план 101,4 процентн кхоачашъяьлга.

Хьалхле лелаеш я №№ 1, 2 йола цехаш. № 1 йолча цеха болхлоша лаьрхІадар доагадеча мазутага дІабода мах 1,2 процент лохбе, хІаьта февраль бетта из лохбаьб 2,2 процент, мехкдаьтта чудеттилга 34,9 процент лакхдаьд. Цу коллективо кхоьдаьд 90 тонн доагам, итташ тонна реагенташ.

Иштта дика къахьийгад Басьянов начальник волча кхоалагІча цеха болхлоша а. Цу цеха коллективо чІоагІа кьовсам лоаттабу коммунистически къахьегама сийлен цІи якхкара. Мехкдаьтта сийрда продукташ кийчъяра февраль бетта план кхоачашъяьй 107,1 процент, доагам доаделга лохдаьд 5,4 процент, электроэнергега дІабода мах 2,8 процент лохбаьб. Къаьстта дика къахьег цехе оьалха латтача болхлоша Т. Титова, Л. Комкова, С. Теодорошвиле, А. Пустовойтова, иштта кхыбараша.

П. ВИШНЕВСКИЙ,
«Главнефтеснаба» товарно-транспортни налива пункта оператор.

ЛАЬТТА—КОСМОС—ЛАЬТТА

Советски Союзе диьлагІа кема-спутник урагІдахийтара хьакъехьа

ТАССа ХОАМ

Космически яьссаленна тохкамаш дара деча балхий планага хьежжа, 1961 шера 9 марта Советски Союзе урагІа а дахийта Лаьттанна гонахьарча орбита тІа даькхкад диьлагІа кема-спутник. Кема-спутника дозал, ракета-носитела тІехьара лагІа доацаш, 4.700 килограмм да.

Кема-спутник дахад даьча лоархІамашта гаргга йолча орбите гІолла, Лаьттан тІара хьал перигея лакхал 183,5 километр а йолаш, апогея лакхал 248,8 километр а йолаш, орбита 64 градуси 56 минути экваторгахьа оагІора леста а йолаш.

Кема-спутник урагІдахийтарца чакхдаккха лаьрхІа керттера гІулакх да кема-спутника конструкции цу тІа оттаяь, саг урагІвахийтара эша хьалаш Іалашдергдолаш йола системаши дІахо нийсъелга.

Кема-спутника тІа оттаяьй опыта хоадаь хьайба. —«Чернушка» яха жІалии кхыйола биологически объекташи чуйола кабина, телеметрическии телевизионнии системаш, траекторни тохкамаш дара йола радиосистема, раднобувзама аппаратура.

ТІалаттача аппаратура урагІйодача хана лерттІа болх баьб.

Тохкамаш де аьнна лаьрхІа хинна программа кхоачашъяьчул тІехьагІа Лаьттара шийна хьалъеннача командах цу дийннахье а лийрхІача Советски Союза районе Іодессад кема-спутник.

Лаьтта Іодессача кемана цкъара баьча тохкамо хьахьекхад, опыта чухоадаь хиннача хьайбага дика хьал хилар.

ДиьлагІа советски кема-спутник урагІдахийтар а орбитера из юха Іодоссадар а бахьан долаш чІоагІа лоархІаме хІамаш хайнад кема-спутника конструкцеи цун системашеи деча балхий хьакъехьа а гІайтта йолхача хана дийнача организмашта хулача Іоаткъама хьакъехьа а.

Цигара гучадаьнна хІамаш хІанз Іомадеш а къестадеш а да. УрагІъяха юха лаьтта есса биологически хІамаш зувш я.

Юрта боахаме хьалха латтарий республикански совещани

Укх деношка вай республикерча юрта боахаме хьалхара моттигаш лелаерий совещани хиннай Грознерча Ленина цІерахча культура Дворече. Цига данъа лоацаш хиннаб вай республикерча колхозий, совхозий къахьегамхой, промышленни предприятей болхлой.

Семилетка кхоалагІча шера юрта боахама продукташ дукхагІа арахецареи Іалашъяреи хьанъехьара доклад йир Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета Председатела М. Г. Гайрбекова. Доклад яьнначул тІехьагІа пренеех къамаьлаш дир 18 саго.

Эггара хьалха пренеех къамаьл дир Сунженски района «Ассинский» совхоза директора нов. Лазутнина, тІаккха къамаьлаш дир Урус-Мартановски района «Горец» яхача совхоза свекла лелаеча бригада бригадира нов. Ахмадова, ВЛКСМ Нохч-ГІалгІай обкома секретара нов. Шепелевас, Урус-Мартановски район. «Красноармейский» совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадира нов. Кагерманова, Наьсарен районе «Октября 40 шу» яхача совхоза хьажкІаш лелаеча звеньевойс нов. Гелисханова, Новогрозненски механдаьтта чакхдоаккхача завода директора заместителе нов. Битерякова, Ножай-Юртовски района Калинина цІерахча колхоза председателе заместителе нов. Хамаевас, Шалински района «Джалка» совхоза хьажкІаш лелаеча звеньевойс нов. Касумовас, иштта ихы дукхабараша.

Совещане данъа лаьцараша социалистически яхье бийхар доттагІлен Дагестана, Къилбаседа-ХІирий республикан Херсонски областеи къахьегамхой.

Совещанех йолча отчета непа тохаргья тІайоагІача номер тІа.

ССКП обкома V Пленум

Укх деношка Грозне, Ленина цІерахча культура Дворече ССКП Нохч-ГІалгІай обкома V пленум хилар.

Пленумо дийцар цхьа дош: «ССКП ЦК январски Пленума соцами Нохч-ГІалгІай АССР юрта боахам дІахо дегІабоалабара дола 1961 шерара социалистически декхараши кхоачашдара де деза гІулакхеш».

Пленуме доклад йир ССКП обкома хьалхарча секретара нов. А. С. Трофимова.

Пренеех къамаьлаш дир ССКП Советски райкома секретара нов. Денилова, Надтеречни районерча «Гвардейский» совхоза директора нов. Шкарапута, ССКП Шелковской райкома секретара нов. Самарске, ССКП Грозненски райкома секретара нов. Чадова, ССКП Сунженски райкома секретара нов. Синяткина, хлебопродуктай управлене начальника нов. Гончарова, ССКП Шаьлан райкома секретара нов. Мизаева, Грозненски райисполкома председателе нов. Дудника.

Дийцача дешах лаьца соцам бир пленумо.

Тхо гІаддахад!

ЧІоагІа гІадбаха а дегаш гІоздаьнна а ба Грознерча химически заводера болхлой 4-гІа межпланетни кема космосе а даха юхадарах бола хоам хьахазарах.

Оаха чІоагІа доакхал ду советски Іилмахоша яьккхача йожхача коталонах, из ерригача социалистически система Іилман котало хилар кхета а деш.

Вай говзача Іилмахошта карагІдаьннараша керда къахьегама толамаш даха дегаш ураувттаду тха. ХІанз тха ерригa уила а хьинар а тІадерзадаь да полиэтилен доаккхаш йола керда цехаш болх бе йолаялийтара, езача Даьхенна маьхера химически продукт — полиэтилен ялара, ССКП съезда сийна дукхагІа феноли, ацетони, синтетически спирти даккха аьнна тІаийца социалистически декхараш кхоачашдара.

Аз а са новкъосташа а тхоаи низ кхоачар дергда вай Даьхен низ кхы а чІоагІбара, наьха вахар кхы а дикагІа тоадара.

А. ШУЛЬГА,
Грознерча химически завода № 31 йолча цеха воккхагІа вола машинист.

Кхоачашхулаш латт дага даьллар

Советски искусственни кема-спутник космосе дахарахи из юха лаьтта Іодоссарахи бола хоам тІоа согаш санна чехка, деррига болхлой дегаш гІоздоахаш, чакхбаьлар тха заводе. Гаьна яц космосе эггара хьалха советски саг гІоргвола ха. Кхоачашхулаш латт дагадаьллар.

Советски Іилма кердача котаЛоно советски наьха дегаш гІоз а доах къахьегамцара безам сов а боах. ДукхагІа а дикагІа а болх бе гІерташ ва тха заводера хІара болхло. Фрезеровщика болх беш а ва со. Доккхий декхараш тІаийцад аз ССКП XXII съезда сийна кхоачашде аьнна. Кхоачашдерг а да аз уж декхараш.

ГИЧАЕВ Султан,
«Красный молот» яхача завода 2-ча цеха фрезеровщик.

КЪОНАЧА СТРОИТЕЛИЙ ЕРРИГСОЮЗНИ СОВЕЩАНЕ ДАКЪА ЛОАЦАРАШКА

Деза новкъостий!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето дІайха моаршал лу шуга а, хІаьта шуга гІолла берригача советски строителашка, проектировщикашка, гІишлоний материалаш, гІишлошта а наькъашта а аша машинаш хьаеча промышленностерча болхлошка — вай мехкарча болхлой классаи къахьегама интеллигенцеи сий долча отрядага а.

ССКП XXI съездо белгалъяькхъа, коммунизм хьалъяра йола Іалаьмате йоккха программа парте хьалхленца дика ка а йоалаш кхоачашъеш доал советски халкъ. Экономика, Іилма, культура дегІайоалаяра даькъе, халкъа хьал-торо кхы тІа а тоаяра даькъе доккхий хІамаш карагІдаьннад семилетка хьалхарча шин шера.

Коммунизма материально-технически лард хьалъяра лоаттабеча кьовсаме хьалхарча юхьниге шоаш латташ хиларах бокъонца доккхал де йиш йолаш ба советски строителаш. Уж ба керда городаш, эггара йоккхагІа йола электростанцеши заводаши, рудникаши шахташи хьалъераш, машиннаькъаши оросительни системаши елкараш, балхаш деш йолча предприятей низ алсамбоахараш, боарам боацаш йоккхача вай Даьхен гаьнарча районашкара цІаккха кхоачалургдоаца дукха рузкъаш халкъа беркат даргдолча новкъа доахараш. Нах ца баьхача моттигашка эггара хьалха дІа а ухаш, цига вахар дехкараш, тІоза кхоне хьаераш строителаш ба. Халкъо чІоагІа лоастам бу строителий турпалерча къахьегама. Семилетка кхал а маІа а турпалий баьхча дикача гІулакхех доккхал деш хургьа тІехьа тІайоагІа тІехьенаш!

Ленински комсомоло, советски кагирхоша хьинаре дакъа лоац капитальни гІишлош хьалъяра йоккхий планаш кхоачашъяра. ГІишлош хьалъеча моттигашка боккха низ ба кагирхой. Парте тІахьехама жоп а луш, бІаьш эзараш кагий нахи мехкарийн гІишлош хьалъе бахаб Сибарегіа, Гаьнарча Малхбоале, Казахстане, Донбассе, мехка кхыча районашка. Комсомольск-на-Амуре яха город, ДнепрогЭС, Уралеи Кузбассеи Іалаьмате йоккхий металлургически гІишлош хьалъеча хана лелаьдаь сий дола гІулакхаш дІахо хьоа а шердеш а ба уж.

ГІишлош хьалъеча моттигашка кагирхоша хьегача къина чІоагІа лам бу Коммунистически парте а советски коьлкъо а. ГІишлоний низ болча техникаш а толашагІа йолча опытах а эца ха а ховш пайда эцарах, кагирхой хьинари денали бахьан долаш дунен тІа цІаккха а па яьча тайпара сиха хьалъяь яьхай дуккха а лоархІамера промышленноста а транспорта а гІишлош. Комсомольски ударни стройкашка Іалаьмате дика кхетам эцаш, производства организаторий гІулакхаш довзаш, коммунистически хьисапе болх бе а баха а Іомалуш ба кагий нахи мехкарийн.

Тахан вай Даьхе коммунизма Іалаьмате йоккха керда гІишло я. Семилетка шерашка электростанцей низ шозза совбаккха, ворхІ эзарнел дукхагІа йоккхий промышленни предприятеш болх бе йолаялийта, 20 эзар километрал дукхагІа машинникъ билла беза. Вай мехка городаши поселкаши дІахо а дегІайоалаяра даькъе а доккхий декхараш кхоачашде деза. Хьалъе еза 15 миллион гаргга квартираш, итташ эзараш школаш, детсадаш, яслеш, кхыйола культурно-бытовой гІишлош. Дукха совъяргья юрташка хьалъеш йола гІишлош, къаьстта а баьх дола лаьтташ карадерзадаьча районашка. ЧІоаттІа дегІайоазгІаргья гІишлой индустрии гІишлой материалаш хьаю промышленностьи.

ССКП Центральни Комитет чІоагІа тайша я къонача строителаша 1961-ча шера план дика ка а йоалаш кхоачашъяра шоай деррига низ тІабохийтаргхиларах, семилетка заданеш ханал хьалха кхоачашъяра уж хьалхарча мугІаре латтаргхиларах, Советски Союза Коммунистически парте хургйолча XXIII съезда сийна денал доллаш социалистически яхь цар йоаржаергхиларах. Кагирхой декхарийла ба хІара стройке вай ханара техникъ Іомае, производства толашагІа йола технологи йовза а тоае а, къахьегама овсарле геттара лакха йолаш балхаш де, гІишлош хьалъеча деррига кердадар, прогрессивнидар юкъе дахьара хьалха латта, дикагІа йолча опыта маякашца нийсбала, семилетка турпалашта улув латта.

ГІишлош хьалъеча геттара дукха торонаш я. Цхьаккха хІама эехьа ца доадеш, дизза даьй хила, ахчаш а материлий а кхом беш хила, пайдана хургдоацача метте фузкъа доа ца дара тІехьа къовсам лоаттабеш хила. ГІишлош хьалъяра хьалхийца ача нийсагІа а кхомбешагІа а дІа ме ухийт сихагІа хьалъя яргья керда промышленни гІишлош, дІаьхегІа хургда советски наьха вахар. Сиха а, кхомбеш а, чІоагІа а, хоза а хьалъе еза гІишлош.

Вай воаш дер машара, советски наьха хьал-торо ирази совдаккхара ду. Ленински комсомоло, вай сий долча кагирхоша шоай деррига низи хьинари сийлахьдоккхача, дикача гІулакха — вай мехка коммунистически общество хьалъяра — дІалургхиларах тийша я парти.

Сийле хийла советски строителий!

Даькъала хилда коммунизм хьалъеш доалла турпала советски халкъ!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитет.

СИЙЛЕН ДОСКА

ССКП обкомои, Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советои, облсовпрофои бьча соцамах республикански Сийлен доска тІа боах «Нохч-ГІалгІай республика дикагІа вола хьажкІаш лелаярхо» яха цІи луш бола звеньевойш:

Тайпан цІи, цІи, даь цІи; мича, фу болх бу.

	кхаш га	хІара гектар тІара яьнна центнер	кхаш га	хІара гектар тІара яьнна центнер
Районий 3-гІа группа				
Советски район				
Магомадова Мелимат — «Новая жизнь» яхача колхоза звеньевая	10	63	—	—
Садаева Залпа — «Новая жизнь» яхача колхоза звеньевая	10	63	—	—
Первомайски район				
Гомбатов Махьмада Ахьмад — А. Шерипова цІерагІча колхоза звеньевой	50	39,3	—	—
Костоева Тазе Хадижат — Ленина цІерагІча колхоза звеньевая	40	38,8	—	—
Веденски район				
Бисаев Халат — Орджоникидзе цІерагІча колхоза звеньевой	25	33	—	—
Саясановски район				
Магомадова Алпату — Калинина цІерагІча колхоза звеньевая	18	40	—	—
Молахаджиев Мусаид — Орджоникидзе цІерагІча колхоза звеньевой	16	42	—	—

ДІадахача 1960 шера хьажкІаш дика хьувкъийтарах «Нохч-ГІалгІай республике дикагІа вола хьажкІаш лелаер» яха цІи енначеи республикански Сийлен доска тІа баьхачеи совхозийн, отделеней управляющей, отделеней агрономий, колхозийн совхозийн бригадирий.

СПИСОК

	кхаш га	хІара гектар тІара яьнна центнер	кхаш га	хІара гектар тІара яьнна центнер
Районий 1-гІа группа:				
Урус-Мартановски район				
Абдул-Хаджиев Хасан Абдул-Хаджиевич — «Горец» совхоза 4-ча отделене управляющи	160	56,4	—	—
Сунженски район				
Маковкин Михаил Сергеевич — «Победа» колхоза № 1 йолча бригада бригадир	187	65	—	—
Жевненко Петр Сергеевич — «Победа» колхоза № 2 йолча бригада бригадир	158	70	—	—
Кузнецов Николай Афанасьевич — «Щеча Зскара» колхоза № 1 йолча бригада бригадир	100	61	—	—
Районий 2-гІа группа				
Грозненски район				
Мымриков Михаил Иванович — Грозненский шурий совхоза № 1 йолча ферма управляющи	236	43,7	—	—
Гудермесски район				
Шамурзаев Муса Алиевич — «Гудермесский» совхоза № 1 йолча отделене управляющи	140	43,3	—	—
Кулаков Александр Семенович — «Гудермесский» совхоза 1-ча отделене агроном	140	43,3	—	—
Стоичев Иван Федорович — «Гудермесский» совхоза № 1 йолча отделенерча тракторно-полеводчески бригада бригадир	140	43,3	—	—
Районий 3-гІа группа				
Ножай-Юртовски район				
Мусаниев Абдул-Хаси — Ленина цІерагІча колхоза бригадир	12	30	—	—
Шемилов Саласкар — А. Шерипова цІерагІча колхоза бригадир	—	—	4	370
Баймурадов Увейс — А. Шерипова цІерагІча колхоза бригадир	—	—	5	400
Цокуев Селимха — А. Шерипова цІерагІча колхоза бригадир	—	—	6	470
Абдулмежидов Сайд-Альви — А. Шерипова цІерагІча колхоза бригадир	—	—	2	500
Метигов Увейс — Калинина цІерагІча колхоза бригадир	—	—	20	333
Первомайски район				
Льянов Элбазкъий Папур — А. Шерипова цІерахча колхоза № 1 йолча полеводчески бригада бригадир	60	30,1	—	—
Матиев Хусейн Демолкиевич — А. Шерипова цІерагІча колхоза № 2 йолча полеводчески бригада бригадир	90	30,7	—	—
Плиев Лорса Берс — А. Шерипова цІерагІча колхоза № 3 йолча полеводчески бригада бригадир	60	30,2	—	—

Халкъо хержай ший Советаш

1961 шера 5 марта Нохч-ГІалгІай АССР-а районий, городий, юртий, поселкай къахьегамхой депутатий Советаш харжара итогех бола хоам

Нохч-ГІалгІай АССР-а районий, городий, юртий, поселкай къахьегамхой депутатий Советаш хоржаш кхадж тассарах йола районийн городийн Советий исполнительни комитеташкара даннеш кхаьчай Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Совета Президиумага.

17 района, 3 города, города Грозне 4 района, 163 юрта, 3 поселка къахьегамхой депутатий Советашка депутаташ хержаб.

Берригача харжархоех хоржамаш деча кхадж тоссаш кхилар: районий Советашка 99,99 процент, городий Советашка 99,93 процент, юртий Советашка 100 процент, поселкай Советашка 100 процент.

Берригача харжархоех хоржамаш деча юкъе коммунистийн парте боацарийн блокана кхадж тессар: районий Советашка 99,62 процента, городий Советашка 98,88 процента, города Грозне районий Советашка 98,78 процента, юртий Советашка 99,64 процента, поселкай Советашка 98,94 процента.

Берригача харжархоех хоржамаш деча депутаталла бахийтача кандидаташта духьал кхадж тессар: районий Советашка 0,38 процента, городий Советашка 1,12 процента, города Грозне районий Советашка 1,22 процента, юртий Советашка 0,36 процента, поселкай Советашка 1,06 процента. Хоржамаш дарах йолча Положене 89 статья ларда тІа нийсъ доацаш лаьрхІа бюллетенаш 11 хилар.

Цу тайпара, цхьа кІеззигача нахагара дІийккхача, хоржамаш деш дакъа доацаш хиннача хІама ца эшшаш берригача харжархоша дог раьза а долаш кхадж тессар коммунистийн парте боацарийн блокана.

Нохч-ГІалгІай АССР-а моттигерча Советашка хержа деррига а депутаташ 7087 саг ва. Депутатех 3031 кхалсаг я, е 42,77 процент, 2860 ССКП члени члений кандилати ва, е 40,36 процент, 4227 парте воаца саг ва, е 59,64 процент, 3849 производствера болхлои колхозники ва, е 54,31 процент.

Саьсана района Центроевски юрта Совета цхьан округе хоржаш хиннача кандидата кхадж тассанзар хоржамаш деш юкъе кхиннача харжархоех дукхагІа бараша, цудухьа депутаталла ца хоржаш виса а висар из. Из бахьан долаш цу округе «Нохч-ГІалгІай АССР-а районий, городий, поселкай, юртий, станицай къахьегамхой депутатий Советаш харжарах йолча Положенега» хьежжа керда хоржамаш хургда.

Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Совета Президиум.

Партийна вахар

Кхетамца вIаштIехьбоаккх болх

Урус-Мартановски районерча къахьегамхоша боккхача безамцаетта йолаяьй хьалха латтарий опыт Iомаю ССКП ЦК январски Пленума материалаш. Пленумо бьча соцамои Н. С. Хрущева дьча къамаьлаш бокъонца хьагойт юрта боахам дегIабоалабараи наьха вахар яхы а дикагIа тоадараи вай партен правительствен еш йола йоакхо.

ССКП ЦК январски Пленума материалаш къахьегамхошта дIайовзийтар семилетка кхоалагIча шера план ханал хьалха кхоачашъяр дукьа лоацаш йола социалистически яхь вIаштIехьъяккхарийий керттера декхар лерхI районни партийни организаце.

ССКП райкомо дукхагIча даькъе из болх дIахьу производственни участкашка, фермашка, бригадашка. Парте райкома докладчикаша «ССКП ЦК январски Пленума итогаши районерча къахьегамхой декхараши» яхача темах къамаьлаш даьд районерча ерригача нах мел бахача пункташка.

Уж боккхача лоархIамера документаш дикача теркамца, юрта боахама деррига доакъош дегIадахкара дешаш дика дашха а доашхаш Iомаду партийни просвещене сете а.

Партийни просвещене школайи кружокийи занятеш вIаштIехьъяхара дикка новкъостал даьд парте райкомо политпросвещене сетерча пропагандисташца яьча семинаро. Цу семинаре пропагандисташца къамаьлаш дир райкома болхлошен Къылбаседа Кавказа юрта боахаме хьалха латтарий совещане дакъа лоацаш хиннарашен.

Пленума материалаш Iомаяр дикагIа вIаштIехьдакъхар духьа парте райкомо юхьъяьцарча партийни организацештен лектораштен лекцей, докладий, беседай тематика яхьийтай. Хьайбай фермашка, бригадашка, иштта кхыча моттигашка 140 доклади лекции, 700 совгIа беседеи ший январски Пленума материалех. ССКП Нохч-ГIалгIай обкома болхлоша а йийшай тха районерча къахьегамхошта Пленума итогех йола лекцеши беседаши.

Наха юкъера массово-политически болх тоабара оаха шерра пайда эц укх тайпарча балха формаех а: дикагIа болча производственникашка фермашкеи бригадашкеи къамаьлаш дайтар, районни газета тIа хьалха латтарий опыт язъяр, иштта кхыяраш. Районни газета тIа кепа техай соахка хIара Iаттагара 4406 килограмм шура яьккхача дикагIа йолча доярка Арсемикова Марета опыт, «Горец» яхача совхоза 4-ча отделенерча шекар доакха свекла лелаеча звенонна доал деча Ахмадова Дадаша опыт, цу отделенерча хьажкIаш лелаеча Бараев Салаудина доал деча звено опыт, иштта кхыйола материалаш.

Цул совгIа районни газета редакце арахийцай социалистически яхье котбаьннарий гIулакхаш дувцаш йола 5 листок. Кепаетт газето семилетка 3-ча шера план кхоачашъярах йола иллюстративни материалаш а. ДIахо йодача хана арадала лаьрхIад социалистически декхараш кхоачашдарах дола бюллетени «Фу кхоачашдар духьа къовсам лоаттабу Урус-Мартановски районерча къахьегамхоша семилетка кхоалагIча шера» яха плакати.

Январски Пленума материалаш бокъонца къахьегамхошта дIайовзийтар шоай керттера декхар лерхIаш я совхозий партийни организацеш, кепа йоазони культурно-просветительни учрежденейи болхлой.

«Предгорный» «Горец» яхача совхозашка хIара бригаде а ферме а Пленума материалех лаьца къамаьлаш деш ба лекторашц, юрта боахама специалисташ, агитатораш. Къаьнача АтагIарча культура ЦIагIа юрта боахама ньалха латтарашта хетаяь сайренаш ю.

«Предгорный» совхозе оргаяьккхай ерриг гойтара агитаци. Цу агитаце ньагойт ССКП ЦК январски Пленумо оттадаь декхараш, семилетка 3-ча шера планах совхозо а, районо а, республико а кхоачаще дезаш дола декхараш.

Нов. Н. С. Хрущева белгалдаькхача тайпара, боккха пайда луш гIулакх да, дикагIа болча болхлоша, кхыча фермашкеи бригадашкеи дIа а ухаш, шоай балха опыт дIахьехаш хилар. «Красноармейский» совхоза доярка нов. Арсемикова Марета кхыча фермашка дIа а ухаш, дIахьех ший балха опыт.

ССКП ЦК январски Пленума итогаштеи дикагIа болча производственникаштеи хетаяь дика выставкаши стендаши кийчъяьй районе мел йолча клубашка, библиотекашка, культура Цеховшка. Цул совгIа укхаза вIашагIъеллай 4 агитационно-художественни бригада, клубашка юрта боахамах дола кинофильмаш хьокх, тайп-тайпара сайренаш ю, юрта боахама хьалха латтараша дакъа а лоацаш.

ХIанз районе шерра яржаш латт ССКП ЦК январски Пленума соцамаш кхоачашдар цухьа йолаяь социалистически яхь. Юрта боахама хьалха латтарий районни совещане тIаийцад семилетка кхоалагIча шера дола социалистически декхараш.

Совхозий партийни организацеша шоай беррига идеологически болх тIаберзабаьб хIара бригадо, хIара ферма, къаьст-къаьстача болхлоша йоккхий къахьегама коталонаш йоахаргIола гIулакхаш вIаштIехьдахара, производства деррига кхоачамаш гучадахара.

ССКП райкомо а юхьъанцарча партийни организацеша а массово-политически болх вахара гIулакхашца дика бувзам болаш лелабеш хилар ньагойт укх къахьегама толамаша. Укх шера шин бетта районо соахка цу хана 5018 мара ца еннача 7568 центнер шура дIаеннай паччахьалкхенна. Соахкарчул дукхагIа дулх а даьккхад.

Юрта боахама продукташ дукхагIа яхар духьа хьинаре къовсам лоаттабу Урус-Мартановски районерча хьайбай фермашкеи кхашкеи.

ССКП ЦК январски Пленума историческн соцамаша деган гIоздаьхача районерча къахьегамхоша, йоккхий къахьегама коталонаш а йоахаш, наьха баха лаьрхIаш езача Коммунистически парте XXII съезда.

С.-Э. ИБРИЕВ,
ССКП Урус-Мартановски райкома секретарь.

Колхозникаша экономически знанеш Iомаю

Чулоацам дика болаш а сакъердаме а занятеш хул Шелковской районерча Кирова цIерахча колхозерча юхьъерча экономически знаней школе. Пропагандиста нов. Склокина, лаьрхIа кийчлуш, лакхерча идеологически боарамах дIахьу дешара занятеш. Эггара пайданегIа дола гIулакх да занятеш колхоза боахама гIулакхашца бувзам болаш еш хилар

Къаьстта безаме а наха дика ладувгIаш а чакхъяьлар дукха ха йоаццаш нов. Склокина яь заняти. Сенах тийша да колхозо план кхоачашъяра гIулакх яха, хаттар оттадир цо деша ухарашта хьалхашка. Дош дийхар деша ухача нов. Филимоненко.

— Колхозо план кхоачашъяр,—аьлар цо,—тийша да беррига болхлой лерттIа балхашка дIанийсбарах, деррига балхаш дикагIа йолча агротехнически ханашка даь чакхдахарах, юрта боахама дерригача техниках хьаькъалца бизза пайда эцарах, деррига боахама доакъош degIадахкара йоакхо ярах, иштта кхыча гIулакхех.

План кхоачашъяра беррига колхозникаш оарцагIа баха беза яхаш, дийцар колхозница нов. Горобец Луизас. Колхоза актив, йоахар цо, декхарийла я наха юкъера политически болх махулла дикагIа тоаварца беррига колхозникаш балхашка арабувлилга а цар хьинаре къахьегилга а вIаштIехьдаккха.

План кхоачашъярах дола дош бокъонца даьшхачул тIехьагIа цхьаькха хаттар оттаду пропагандиста: «Продукташ дукхагIа яхара малагIа торонаш я колхозе, е къаьсттача бригаде?»

Цу дешах къамаьлаш даьча нн. Кобзареи, Калининеи, Понамаренкои хьайийцар колхозе а къаьст-къаьстача бригадашка а юрта боахама продукташ дукхагIа яхара торонаш. Нов. Кобзара дийцар, лаьтта хьаьндаро ялат дикагIа хьувкъийташ хилар а колхозе шортта цу гIулакха эшаш йола моттигера удобренеш йолаш хилар а.

Уж дешаш даьшха даьннначул тIехьагIа цар итогаш а яь «Колхозий производственни фондаех дикагIа пайда эцара наькъаш» яха керда тема ювца волавелар пропагандист нов. Склокин.

Боккха пайда лу юхьъерча экономически школа деша ухача колхозникашта. Шоай занятешка цар пайданера предложенеш кхувл. Колхозницаша Иванчаси Кириченкоси еннача предложенех 300 тонн кхо дIадихьад укх Iай комсий бешамашка, соахка Iай 50 тонн мара дихьа ца хиннача.

С. СУЛИН.

Ераш я вай маякаш!

Кепа йоазон тIа хоам баьча тайпара, ка бола ялаташ дукхагIа хьувкъийта, валови лаьрхIа уж дикагIа чуэца, паччахьалихенга ялат дохкара план тIехкхоачашъе лаьцача социалистически яхье котъяьнна лаьрхIар РСФСР Министрий Совето Российски Федераце дукнха йола автономни республикаш, краяш, областаш, царца Нохч-ГIалгIай АССР а. Яхье котъяьнкарашта карара кара тела ЦIе байрахкаши ахчан премеши хьожаяьй.

Вай республикана 5 эзар сом преми еннай.

ССКП обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета, Облсовпрофа баьча соцамах республика дикагIа болча укх ахархошта премеш хьожаяьй.

Шалински район

Зармаев Абдул-Саид Абдулрашидовича, 20 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 141,8 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Джалка» совхоза звеньевойна 200 сом преми.

Музыкаева Маликайна, 15 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 105 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Шалинский» совхоза звеньевойна 200 сом преми.

Зубайраев Саид-Эми, 20 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 95,9 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Шалинский» совхоза звеньевойна 150 сом преми.

Джамалаев Татана, 30 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 75,2 центнер фуалъяьхан 43 гектар хулача кхай тIара 698 центнер мошача доакъарийна лаьрхIаш хьажкIаш яьхача «Джалка» совхоза звеньевойна 100 сом преми.

Косумова Хьавайна, 20 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 57,6 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Джалка» совхоза звеньевайна 100 сом преми.

Хумидов Султана, 310 гектар хулача лаьттан тIара «СК-3» яхача комбайнаца ялат хьаькхачеи 4680 центнер ялат аьрдачеи «Джалка» совхоза комбайнера 80 сом преми.

Гаврилов Александра, 272 гектар хулача лаьттан тIара «СК-3» яхача комбайнаца ялат хьаькхачеи 4279 центнер ялат аьрдачеи «Шалинский» совхоза комбайнера 80 сом преми.

Урус-Мартановски район

Бараев Салаудина, 32 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 86 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Горец» совхоза звеньевойна 100 сом преми.

Батукаев Абдул-Хадийна, 20 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 52 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Горец» яхача совхоза звеньевойна 80 сом преми.

Чикуев Султан Османовича, 39 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 60 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Предгорный» совхоза звеньевойна 100 сом преми.

Чикуев Абубакара, 200 гектар хулача лаьтта тIа квадратно-гнездовой хьисапе хьажкIаш дика дIайийнача «Красноармейский» совхоза тракториста 80 сом преми.

Токаев Шахида, 400 гектар хулача лаьттан тIара ялат хьаькхачеи 7568 центнер ялат комбайнаца аьрдачеи «Красноармейский» совхоза комбайнера 80 сом преми.

Сунженски район

Жидков Михаил Осиповича, 10 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 68 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Победа» колхоза звеньевойна 100 сом преми.

Болгарев Иван Сергеевича, 50 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 68 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача Цеча Эскара цIерахча колхоза звеньевойна 100 сом преми.

Аксютенко Иван Павловича, 100 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 60 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Путь к коммунизму» яхача колхоза звеньевойна 100 сом преми.

Овсянников Петр Евдокимовича, 517 гектар хулача лаьттан тIара «С-6» яхача комбайнаца ялат хьаькхачеи 7830 центнер ялат аьрдачеи XIX партсъезда цIерахча колхоза комбайнера 80 сом преми.

Шевцов Александр Васильевича, 369 гектар хулача лаьттан тIара «РСМ-8» яхача комбайнаца ялат хьаькхачеи 6468 центнер ялат аьрдачеи «Победа» яхача колхоза комбайнера 80 сом преми.

Наьсарен район

Кусиева Зайдата, 30 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 108,5 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Октября 40 шу» яхача совхоза звеньевайна 200 сом преми.

Шакриев Азамат-Гирена, 322 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 16 центнер ка бола культураш чуийцача «Октября 40 шу» яхача совхоза тракториста 80 сом преми.

Ачхой-Мартановски район

Мусаев Дорга, 65 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 35 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Лермонтовский» совхоза тракториста 80 сом преми.

Зикаев Лечийна, 85 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 31 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Лермонтовский» совхоза тракториста 80 сом преми.

Цинаева Алкана, 24 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 49,2 центнер фуалъяьха гибридни хьажкIаш яьхача «Лермонтовский» совхоза звеньевайна 100 сом преми.

Наурски район

Ильин Николай Матвеевича, 204 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 25 центнер ка бола культураш чуийцача «Терский» совхоза тракториста 100 сом преми.

Сомов Иван Федоровича, 310 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 21 центнер ка бола культураш чуийцача Ленина цIерахча колхоза комбайнера 80 сом преми.

Лупырев Иван Николаевича, 240 гектар хулача кхай тIа дика гIулакх дарах хIара гектара тIара 19,1 центнер ка бола культураш чуийцача «Ще байрахх» яхача колхоза тракториста 80 сом преми.

Грозненски район

Охрименко Георгий Нефедовича, совхозе 25 шера болх баьча Грозненски шурий совхоза тракториста. ДIадахача 1960 шера «ДТ-54» яхача тракторада планах 850 гектар лаьтта ахара лоархIам болаш болх бе мара ца безача 1130 гектар лаьтта ахар лоархIам болаш цо болх барах 80 сом преми.

Саква Алексей Яковлевича, «ДТ-54» яхача тракторада планах 1235 гектар лаьтта лоархIам болаш болх бе безача 1650 гектар лаьтта ахар лоархIам болаш болх барах № 1 йолча шурий совхоза тракториста 80 сом преми.

Бетирханов Султана, 100 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 45 центнер фуалъяьха хьажкIаш чуийцача «Старо-Юртовский» совхоза звеньевойна 80 сом преми.

Ахматов Вахийна, 100 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 63 центнер фуалъяьха хьажкIаш чуийцача «Советская Россия» яхача колхоза звеньевойна 100 сом преми.

Евдокимов Илья Васильевича, 69 гектар хулача лаьттан тIара 47,4 центнер фуалъяьха хьажкIаш чуийцача Грозненски шурий совхоза звеньевойна 80 сом преми.

МагIалбика район

Масько Василий Андреевича, «РСМ-8» яхача комбайнаца 531 гектар хулача кхай тIара ялат хьаькхачеи 11138 центнер ялат аьрдачеи «Кавказ» колхоза машиниста 80 сом преми.

Бабенко Николай Селиверстовича, 280 гектар хулача кхай тIара жаткаца хIара дийнахьа 40 гектара тIара ялат чуийцача «Кавказ» яхача колхоза машиниста 80 сом преми.

Додов Билан Идрисовича, «СК-3» яхача комбайнаца 300 гектар хулача кхай тIара 5270 центнер ялат чуийцача «Ингушский» совхоза комбайнера 80 сом преми.

Каргалински район

Белларинова Мария Александровнайна, 18 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 52 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Октября 12 шу» яхача колхоза звеньевайна 100 сом преми.

Крахмалева Лидия Яковлевнайна, 70 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 46 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача М. Горьке цIерахча колхоза звеньевайна 80 сом преми.

Курчалоевски район

Ильясова Джансарена, 15,5 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 68,2 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача Ленина цIерахча колхоза звеньевайна 100 сом преми.

Эльтиева Хаврайна, 16 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 66,8 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача Ленина цIерахча колхоза звеньевайна 100 сом преми.

Ломалиев Iаьлийна, 256 гектар хулача кхай тIа квадратно-гнездовой хьисапе хьажкIаш дIайийнача, урагIеи пхорагIеи дика культиваця яьча, цу лаьттан хIара гектара тIара 31 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача, цул совгIа ка бола ялат жаткаца хIара дийнахьа 30—40 гектара тIара хьокхаш хиннача XX партсъезда цIерахча колхоза тракториста 100 сом преми.

Надтеречни район

Джанхотов Алена, «РСМ-8» яхача комбайнаца 610 гектар хулача кхай тIара ялат хьаькхачеи 11400 центнер ялат аьрдачеи «Надтеречный» совхоза комбайнера 100 сом преми.

Магомадов Лукмана, 10 дийнахьа 484 гектар хулача кхай тIара лафетни жаткаца ялат хьаькхача «Надтеречный» совхоза жатка машиниста 100 сом преми.

Дурдиев Харона, «РСМ-8» яхача комбайнаца 285 гектар хулача кхай тIара ялат хьаькхачеи 8800 центнер ялат аьрдачеи «Надтеречный» совхоза комбайнера 100 сом преми.

Эдильсултанов Вахийна, «РСМ-8» яхача комбайнаца 460 гектар хулача кхай тIара ялат хьаькхачеи 7740 центнер ялат аьрдачеи «Гвардейский» совхоза комбайнера 100 сом преми.

Бгдиев Супьяна, 12 дийнахьа лафетни жаткаца 513 гектар хулача кхай тIара ялат хьаькхача «Гвардейский» совхоза машиниста 100 сом преми.

Гудермесски район

Шаипов Муса Алиевича, 26 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 56,3 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Дружба» яхача совхоза звеньевойна 100 сом преми.

Альтамиров Хасена, 70 гектар хулача кхай тIа квадратно-гнездовой хьисапе хьажкIаш дIайийнача, урагIеи пхорагIеи шозза обработка яьча, хIара гектара тIара 48 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Гудермесский» совхоза тракториста 80 сом преми.

Федюшкин Михаил Семеновича, «СК-3» яхача комбайнаца 250 гектар хулача кхай тIара ялат хьаькхачеи 5024 центнер ялат аьрдачеи цул совгIа 223 гектар хулача эрий даьдача лаьтташкара ялат чуийцачеи «Гудермесский» совхоза комбайнера 80 сом преми.

Веденски район

Бисаев Хьамида, 25 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 33 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача Орджоникидзе цIерахча колхоза звеньевойна 80 сом преми.

Советски район

Джабраилов Хасмахьмада, «С-6» яхача комбайнаца 315 гектар хулача кхай тIара 7 дийнахьа ялат чуийцачеи 4200 центнер ялат аьрдачеи Кирова цIерахча колхоза комбайнера 80 сом преми.

Саясановски район

Магомадова Алпату, 18 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 40 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача Калинина цIерахча колхоза звеньевайна 80 сом преми.

Первомайски район

Хучбаров Къурейша, 4 дийнахьа навесной жаткаца 117 гектар хулача кхай тIара хIара дийнахьа 30 гектара тIара ялат хьаькхача Ленина цIерахча колхоза тракториста 80 сом преми.

Шелковской район

Кандауров Иван Тихоновича, 104 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 31 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача «Коминтерн» яхача колхоза тракториста 80 сом преми.

Ножай-Юртовски район

Виситаева Кильсанена, 20 гектар хулача лаьттан хIара гектара тIара 51 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхача А. Шерипова цIерахча колхоза звеньевайна 90 сом преми.

Вай балха йоккха программа

☆

М. ГАЙРБЕКОВ,
Нохч-ГIалгIай АССР-а Министрий Совета Председатель

☆

1960 шера— семилетка шоллагIча шера социалистически юрта боахама деррига доакъош дIахо а degIадоаладе парте XXI-ча съездеи ССКП ЦК-а декабрь бетта (1959 шу) хиннача Пленумеи решенеш кхоачашъе къовсам а лоаттабеш, вай республика дукхача колхозаша, совхозаша, районаша 1959 шера даькхачул дикка дукхагIа ялат, дулх, шура, тха даькхад, фуаш тулдаьд, уж мехкага дохка а дехкал.

ССКП ЦК-а январски Пленумо юрта боахама кулгалдара бьча балха чIоагIа критика а яь, бахача ешачул массаза а дукхагIа хургдолаш, хадданза ялат, дулх, шура, техническин жьйолеи культураш яха аьнна къаьстта сий дола а бехкокхаме а декхар оттадаьд юрта бахача къахьегамхошта хьалхашка.

ССКП ЦК январски Пленума оттадаьча Iалаьмате доккхача декхарашка диллача дIадахача шера вай республика юрта боахам degIабоалабеш бьча балха итогаш кхоачам болаш лархIа йиш яц.

Хьаэцарга вай лаьттанцара боахам. 1960 шера республика лукхачча колхозашеи совхозашеи кIезига хьувкъийтар юртбоахама культураш, шоаш тIаийца декхараш кхоачашдаьдац. Лаьттанца беча балха культура хIанз а лоха латт, эсала карадерзаду кIотаргаши ушалаши йола лаьтташ, боагIача тайпара къовсам лоаттабац кхашкара балхаш тоаларои оасар дIадаккхарои тIехьа, къаьстта республика лоаман юхерча лаьтташка а лоаттабеш, дика доал а деш пайда эцаш хий деттача лаьттах, кхашка кIезига ехк моттигера удобренеш, юртбоахама культурай дикагIа дола тайпаш дIадувлга ледара лел.

Уж кхоачамбоацараш дIадаханза даргдац. Партийни, советски, юртбоахама органаша, колхозийи, совхозийи кулгалхоша Iалаьмате чехка къоастае еза культураш дIаюва лаьттай структура, юрта боахамга долча лаьттаех кхетам боллаш пайда эцилга вIаштIехьдакхха деза, хIара колхозеи совхозеи боахама лаьтта дика вIаштIехьдаккха деза.

Еррига юртбоахама производство degIайоалаеча дIахо йодача хана а керттера лоархIам болаш хургда ялатий боахам лакхбелга. Ялат доаккхилга лакхдеча вай керттера торо я хьажкIаш, цхьабакъда, цу торонах хIанз вай во пайда эц. Республика колхозашкеи совхозашкеи 1960 шера еррига а 90,5 эзар гектар хьажкIаш дIайийр, е культураш дIайийнача лаьттах 23 процент. Юккъера лаьрхIача гектара тIара 20,7 центнер фуалъяьха хьажкIаш яьхар. Уж ла йиш йоацаш кIезига я, хьажкIаш дукхагIа дIае а дIа мел йийнача лаьтта уж дика хьувкъийта а еза вай. Республика дикагIа болча хьажкIаш лелаерий опыто хьахьокх из декхар толамашца кхоачашде йиш хилар.

Силоса лаьрхIа хьажкIаш дIаера гIулакха кIезига йоакхо яьй республике. Силоса лаьрхIа гектара тIара «Самашкинский» совхоза звеньевойс Петр Иванович Шаврина 712 центнер, Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза Яков Иванович Тимощенкос 750 центнер яьккхача метта колхозашеи совхозашеи юккъера лаьрхIача 150 центнер мара яккханзар.

Овлаи тIара хувца деза вай хьажкIаш лелаяра, уж районашка дIа-юха нийсъяра гIулакх. 1961 ш. ялатийна лаьрхIа хьажкIаш дIае 50 эзар гектар лаьтта къоастаде деза, дукхагIар хий дехка, зябь еш аьха, органически минеральнии удобренешца хьаьндаь, тоадаь лаьтта а долаш. Дукхача лаьттара юккъера лаьрхIача гектара тIара 45 центнер йолаш фуалъяьха хьажкIаш яха еза, хIаьта силоса лаьрхIа хьажкIаш дIайийнача лаьтта (45—50 эзар гектар) гектара тIара 300 центнер моша доажъар даккха деза.

Ялатаи силосан лаьрхIа хьажкIаш чIоагIа хьувкъийта лоаттабеча къовсама юкъебахаб хьинар дола бIаьш колхозникаши совхозий болхлойи. 1961 шера хьажкIаш дукха хьувкъийта доккхий декхараш тIаийдачарох дукхагIа бараш цхьа ди доа ца деш бIаьсти ялат дIадера кийчо еш ба.

ХьажкIаш чIоагIа хьувкъийта лоаттабеча къовсама юкъе боккха лоархIам болаш хилар вай сий дола комсомольцаши кагирхойи. «Дошоча хьажкIий» бокъонца дола доттагIий хила шо, кагий нахи мехкарийи!

ХIанз, семилетка кхоалагIча шера бIаьсти гарга гIертача хана, парте райкомаша, райисполкомаша, юрта боахама министерства къаьстта тIахьожам лоаттабе беза хьажкIаш дIаера кийчо еш беча балха. ХьажкIаш дIае еза алхха квадратно-гнездови хьисапе хьалхара хьахинна гибридни фуи районага хьежжа доагIа хьажкIий тайпеи дIадувш. Iалаьмате чехка хержа Iоттаде деза дIадувш дола хьажкIий фу, ший доккхалгеи зIамигалгеи хьежжа къоаста а деш, маьхе дIоахделга вIаштIехьдаккха деза, хьажкIаши свеклаши юургIола звенош вIашагIтохилга йистедаккха, царна лаьттан участкаш къоастае, уж хиланза яргIоацача техникаца Iалашъе еза.

ДIадахача шерий опыто хьахьекхаг 4—6 саг а кхы духхагIа нах а юкъеболаш йола йоккхий звенош вIашагIтохар нийса хилар. Культураш (хьажкIаш, гидуаргаш, коартолаш, шекар доаккха свеклаш, н. кх. я.) кхеш а уж чуэцаш а мел деш долча балхашта механизаци е йиш хургIолаш уж техникаца Iалашъе еза.

ДукхагIа теркам бе беза лаьтта удобренеш яхкара. ХIанз укх сахьата Науроски Грозненски районий, МагIалбика зона совхозашеи колхозашеи, Карталинскии Курчалоевскии районаша из болх во беш хилар ла йиш йолаш дац.

Укх шера хьажкIий лоархIам боллаш дола даькъа хий дехкача лаьтта дIаюврга. ДIайийна хьажкIаш чIоагIа хьувкъийта Iалашдара эггара лоархIам бола гIулакхаш да уж.

ССКП ЦК-а январски Пленумо ковкъоста Н. С. Хрущева аьннад баьх дола лаьтташ карадерзадеш бьча тайпара низ тIабахийта болх бе беза хий дехкача лаьттай боахам degIабоалабеш а. Лаьтта хий диллара дика хьалаш да вай республике. Шоай ханна хий дехка сангараш цIенъяр, хий тохаш бола болхлой кийчбар боккха лоархIам болаш да. Хий дехкача деррига лаьтта тIоадал соцаргIолашш культураш дIаелехьа хий дулларгдолаши гIулакх вIаштIехьдаккха деза.

Культураш чIоагIа хьувкъийта колхозникийи совхозий болхлойи материальни безам хургбола принцип дикка уйла а яь вIаштIехьъяккха а из шерра юкъейоалае а еза вай, хьийкъа ялат къушеи жуликашеи лечкъадергдоацаш, уж эхь дола хIамаш цIаккха хургдоацаш дIадоаккхаргдолаш гIулакх вIаштIехьдаккха деза.

Укх шера республике дукхагIа йоахаргIа шекар доаккха свекла, баьца даараш, коартолаш, сомаш, жоовсаш. Колхозийи совхозийи низ тIаберзабе беза уж а кхыйола культураш а чIоагIа хьувкъийтара, продукце единица йоаккхаш дIабода къахьегам а средствеш а кIезигьяра.

Республика лоаман районашка кхоачашде дезаш доккхий декхараш да. МалагIча оагIорахьа постаяь цар экономика degIайоалае еза къоаста а даь, дIахо а хьайбай боахам degIабоалабешше, бешамаш дукхагIа дIайогIа а нохкара мозий дукхагIа леладе а деза, хо а тIьамка а санна йола культураш дIае еза.

Укх тIехьарча шерашка общественни хьайбай боахам цхьадола даькъе тоабеннабале а, юрта боахама эггара боккхагIа лоархIам болаш дола из даькъа республика дукхача районашка, колхозашка, совхозашка во доал деш, тесса дита да. ТIахийта общественни хьайбаш кхоачам болаш даац, Iалаьмате кIезита йоаккх хьайбалкара йоала продукци. ВорхI шера заданеш кхоачашъяра даькъе тIехьайиса я дукхха йола районаш, паччахьалкхенга дулх, шура йоккара план дIадахача шера кхоачашъьяьц цар.

Фу маIан да иштта тIехьалусаш хилара? Эггара хьалха цун маIан да парте дукхача райкомаша, райисполкомаша, колхозийи совхозийи кулгалхоша, 1960 шера социалистически декхараш тIа а ийца, уж кхоачашдара леттIа организаторски болх ца лелабар.

Къаьстта во латт дулх даккхара гIулакх, хIаьта цхьайолча районашка укх тIехьарча массехк шера вIаштта дукхагIа ца даккхарал совгIа, дикка кIезиг а деннад из. Цулх доаккхилга селла лохдалара долча бахьанех цаI да цхьабола кулгалхой хьайбай боахамера чехкагIа онда доалаш дола доакъош, къаьстта а хьажкарч лелаелга degIадоаладе ловш ца хилар.

Республика колхозаши совхозаши 100 эзар совгIа хьакха хьалкхее а паччахьалкхенна дIаяла а декхарийла я укх шера, вешта аьлча 1960 шерарчул шоззеи ахаззеи дукхагIа, нана хьаькхарчи духхьашха яхка хьакхарчи 20 эзарнега кхаччалца ебае. Из да республикерча хьайбай леладераша эггара хьалха кхоачашде дезаш дола доккха декхар.

Республике доккхий кхоачамаш да устагIаи дулх дукхагIа даккхара, цхьабакъда, дуккхача районашкарча жа леладераша пайда во эц цу кхоачамех, цар могийташ да жа довр санна дола во гIулакх. ДIадахача шера Каргалински района колхозашка 14 эзар устагIа беннаб, хIаьта паччахьалкхенна дулха лаьрхIа дIабеннар бац 4850 устагIа мара, вешта аьлча кхозза гарга кIезигагIа да. Советски районе 18 процент жа дайнад, «Гвардейскийи», «Ингушскийи» яхача совхозашка а цхьадолча кхыча боахамашка а 15 процентагара 24 процентага кхаччалца дола жа дайнад.

Тиркал дехьарча районашка жа леладара доккхий зенаш хул юкъ-юкъе доакъараш ца хиларах.

Шаьрача ядача районий, колхозий, совхозий кулгалхоша, юрта боахама министерства цIенхаштта чакхдаха деза дIайийнеи эрий тIаяьннеи бьцаш йола даьгIенаш тоаергIола гIулакхаш, ханнахьа Iалашъе еза Iанна йол. Доакъараш кийчдеча доккха дакъа лаца деза жа Iунийи хьайбаш леладеча кхыча болхлойи бригадашка.

Укх цхьан-шин шера жена юкъе 55—60 процент дараш дахкаш дола жерч хургдола гIулакх де деза вай. Юрта боахама министерствои райисполкомаши декхарийла я жерчашта выбраковка еча хана чIоагIа тIаахьожам лоаттабе, дулха лаьрхIа цIунтой дIа ца телийта.

1960 шера хIара 100 жийна тIехьа 68 Iаьхар мара кхебаьбац колхозашеи совхозашеи, хIаьта лоаман районашкарча колхозашеи «Назрановский», «Ингушский», «Гвардейский» яхача совхозашеи 35—40 Iаьхар мара кхебаьбац.

ТIаийцача декхарашка хьежача 1961 шера жа 15 процент дукхагIа хилийта, 100 жийна тIехьа 105-ннел кIезигагIа доацаш Iоахарий хьалкхеде, хIара устагIана тIера 4,2 килограмм тха даккха, фуно яха тха 10 проценти устагIан дулх 35 проценти дукхагIа кийчде дезаш бI республикера жа леладераш.

Коа тIара оалхазараш дебадара а оалхазарий дулхи Фуаши дукхагIа лахара а дика торонаш я республике.

СЕРДАЛО
2-рIа оагI. 12 март, 1961 шу.

2 эзар хьакха кхоабаргья

Сунженски районе «Победа» яхача колхоза механизаторалла болх беча хана сона дагадехар колхоза боалам дегІабоалабара айса кІезига пайда ца бойя а, свинаралла вахача кхы а доккхагІа цекхар кхоачашдулургда-кх сона аьнна. Цудухьа, тхоай колхоза правленегара цеха е дийна, аз лаьрхІар СТФ балха ваха.

Цухха мах бодар колхоза хьакхий дулх даккхарга. Масала, 1959 шера хьакхий дулха цхьа центнер яккхарга 82 соми 70 жепиги дахар. Цун бахьан дар СТФ-ера хала болх жулчашца беш хилар, хьаккхарч клеткашка лоаттаяр, къахьегама овсарле лоха хилар. Цхьан свинарка кхоабаш хиннараш 50—60 хьакха мара яцар, кІаьта шера цо бабча балхах 900 трудоди яздора цунна. Цхьа центнер хьакхий дулх даккхарга 20 сомага кхоачаш мах бодар алхха хьакхарчашта гІулакх дарах.

Юхьанца хала дар ца бовзаш а Іаманза а бола болх бе. Доакъаринна а хала ха яр из. Цхьабакъда, цу балхаца сай безам чІоагІа хиларах айса хьета кхы новкъа хетацар сона. Цудухьа сихагІа хьаІомабе вІаштІехьдаьлар са из болх. Къаьстта дикагІа тоабелар тха болх хьакхарч кхоабача балха тІа Демьянов ваначул тІехьагІа. Оаха цхьана дора хьакхарчашта гІулакх, хьатІа а цхьана увзар, цІа а цхьана дехкар доакъараш. Болх бе тхоашта енна «Беларусь» яха трактор аргІ-аргІа лелаю оаха доакъараш тІаувзача хана. Безаме ба ниттача новкъостаца беш бола болх.

Оаха кхоабаш йола хьакхарч тІа тхов а боацаш, карта йоахкар, кІаьта цунах йиш хулар уж цхьана лелае. Уж чуйоахка моттиг царга шоашка хІама юалургйолаш мурилгаш а оттаяь кийчъяь яр. ДукхагІа царна телаш дола доакъар дар хьажкІий силос, барда, комбикормаш, Іанз кхоачам кІезига хиннабале а, хало ца къовсаш аз къахьегарах вІаштІехьдаьлар са 1200 хьакха кхаба аьнна тІаийца цекхар шу чакхдоаллача хана 1451 хьакха кхаьба а йоаккхаш, тІехкхоачашде, кІаьта хьакхийна деннеи бийсанеи 350—400 грамм дулх тІадеттадалийта, центнер хьакхий дулх даккхарга дІабода мах дикка лохбе.

Юкъера лаьрхІача цхьа килограмм дулх тІакхетийтарга дІаяхийтай 4,6 доакъара единица, кІаьта центнер дулх даккхарга дІабода мах 34 сом оара хилац.

1961 шера 2000 хьакха кхаба, центнер хьакхий дулх даккхарга дІабода мах кхы а лохбе аьнна тІаийца цекхар айса сийленца кхоачашдергхиларах дог тийна ва со.

М. ЧЕЧЕЛЕВ,
свинарь.

Дика хьувкъийтаргья культураш

Хьинаре къахьегаш ба кІанз Урус-Мартановски района опытно-производственни боахама цхьоалагІ-ча отделене нов. Баснукаев бригадир волча бригада болхлой.

Цу бригадана хьакъоастаяь тайп-тайпара культураш дІае лаьрхІа 1200 гектар йола участок. Деррига лаьтта зяба аьхад, кІаьта свеклан хьажкІаши дІаюврг йолча лаьтта планах 3200 тонн мара йилла ца езача 4200 тонн моттигера удобрени йиллай. ХІара гектара тІа 23 тонн хул из. Хіанз тІоадал соцаеш, кхашка хий детташ ба цу бригада болхлой.

Белгалдаккха дезаш да хьажкІаш лелаеча нов. Шантуковен свекла хьалкхееча нов. Зармаевайн бригадаш біаьстанга кийчо яра дола деррига балхаш цаь йистеяьннилга. Еррига техника ремонт яь яьннай. Кхашка 2000 тонн моттигера удобрени йиллай.

Свеклан хьажкІаши хьалкхеяра цхьадола балхаш де лерхІ нн. Шантуковен Зармаевайн бригадай болхлоша: еррига хьажкІаш дикагІдолча фунца дІае, хьажкІий фу дІаделехьа 12 процентни гексахлоран тоха, цул совгІа, дІайийнача хьажкІашта зе деш йола са доалла хІамаш йолча участкашка кІара гектара тІа 8—10 килограмм а хургйолаш 10 сантиметр кІоарга ленточни хьисапе гексахлорана 12 процентни дуст тоха.

Культураш дІаелехьа еррига зяба кхозза культиваци е лерхІ, къаьстта шекар доаккха свекла, хьажкІаш, баьца даараш дІадуврг-долча лаьтта. Эггара хьалхара культиваци ергья оасар тІадалалехьа. Шозлагіа культиваци ергья оасар тІадаьнначул тІехьагІа, кІаьта кхозлагІа — шозлагІа культиваци яь 5—7 ди доаллаше а. Культиваци ешше а макха боаккхарга. Кхозлагіа культиваци яьчул тІехьагІа лаьтта Іотоіадергда.

Культураш хьатІаялалехьеи тІкъяьнначул тІехьагІеи шозза макха боаккхарга. Цу гІулакхо торо хулийтаргья оасар дІадаккхеи ялат дикагІа тІадалийтеи.

ДІайийнача культурашта гІулакх деш къаьстта терко е лаьрхІад оасар дара, ханнахьа а дика е минеральни удобренеш яхкара, хий деттара, свеклана дика гІулакх дара.

Парте XXIII-ча съезда сийна доккхий декхараш тІаийцад нов. Баснукаева бригада болхлоша: кІара гектара тІара 55 центнер фуальяьха хьажкІаш, 250—300 центнер шекар доаккха свекла яккха.

Уж декхараш толамца кхоачашдара хьинаре къахьегаш ба уж.

А. ФИЛИПОВ,
Урус-Мартановски райсельхозинспекце керттера агроном.

СИЙЛЕ ХИЙЛА ДИКАГІБАРИЙ

1961 шера дІабахача шин бетта хІара Іаттагара 400 килограммал совгІа шура яьккха вай республикерча совхозий дикагІа бола доярка ш:

М. Лунева — «Терский»	670
Л. Барахоева — «Назрановский»	652
О. Куценко — «Терский	615
Т. Куракина — № 1 йола шурий	585
К. Зелемханова — «Ермоловский»	558
М. Юсупова — «Ермоловский»	554
З. Яцаева — «Горец»	508
С. Жук — № 1 йола шурий	495
Х. Беталмирзоева — «Горец»	481
Т. Зелемханова — «Ермоловский»	478
М. Бобырева — «Грозненский»	478
Л. Симонова — «Терский»	459
Н. Ефремова — № 1 йола шурий	456
Т. Саидова — «Ермоловский»	450
Х. Дужуева — № 1 йола шурий	447
З. Ахмадова — № 1 йола шурий	445
Р. Мамаева — «Терский»	444
И. Мартынина — «Терский»	444
Б. Арсанова — «Ермоловский»	444
Г. Щелинская — № 1 йола шурий	440
А. Столярова — № 1 йола шурий	438
М. Алиева — № 1 йола шурий	435
А. Бинарова — «Ермоловский»	431
Н. Лаврушина — № 1 йола шурий	429
Ш. Музаева — № 1 йола шурий	427
Л. Лалаева — «Старо-Юртовский»	427
Е. Степура — «Ермоловский»	424
М. Мартынова — № 1 йола шурий	423
Г. Денисламова — «Старо-Юртовский»	419
С. Губаревич — «Ермоловский»	419
М. Деницкая — № 1 йола шурий	414
З. Асабаева — «Грозненский»	412
А. Берсанова — «Старо-Юртовский»	408
Х. Саогиреева — «Грозненский»	405
К. Ляпина — № 1 йола шурий	405
А. Королева — № 1 йола шурий	405
М. Павлисия — «Терский»	401

1961 шера дІабахача шин бетта хІара Іаттагара 400 килограммал совгІа шура яьккха вай республикерча совхозий дикагІа бола доярка ш дояраш:

Л. Колесникова — Сунженски района «Путь к коммунизму»	580
Е. Авилова — Шелковской района Сталина цІерагІа	574
А. Тищенко — Шелковской района «Коминтерн»	533
Бурлак Георгий — Грозненски района «Новый быт»	530
В. Толокнеева — Грозненски района «Новый быт»	515
А. Ситниченко — Грозненски района «Новый быт»	514
М. Романова — Грозненски района «Новый быт»	501
Л. Магазейщикова — Шелковской района Сталина цІерагІа	488
Н. Тройдокало — Сунженски района «Путь к коммунизму»	488
Р. Албанова — Сунженски района «Путь к коммунизму»	486
В. Кузьменко — Сунженски района «Путь к коммунизму»	486
Л. Шпилева — Карталински района «Ще ахарх»	471
С. Шуткова — Каргалински района «Ще ахарх»	463
Ситниченко Николай — Грозненски района «Новый быт»	439
М. Холомей — Каргалински района «Ще ахарх»	438
А. Фоденко — Грозненски района «Новый быт»	430
А. Ковтюх — Каргалински района «Ще ахарх»	429
Е. Резетор — Грозненски района «Новый быт»	415
М. Щербакова — Грозненски района «Новый быт»	406

Хіара гектара тІара—65 центнер

Юрта боахам кхы дІахо а сихха дегІабоалабара йола дукха торонаш гучаяьхар ССКП ЦК январски Пленумон Къилбаседа Кавказа юрта боахаме хьалха латтарий Ростове хиннача совещанеи. Цига къаьстта кертагІ-дьхар хьажкІаш дукхагІа дІаереи ликагІа йола балха опыт дІайовзийтареи цекхараш.

Уж лоархІамера документаш Іомадеча хана цхьа хІама дагадехар «Джалка» яхача совхоза 2-ча отделене юхьанца парторганизаце секретара Богазаев Мовсара — хьажкІаш лелаеча цхьан звенона керте а этта хьажкІаш дика хьувкъайича бакъахьа ящар-хьогІ аз, аьнна.

Хьалхагіа а хьажкІашца балхаш дь, царна де деза гІулакх дика довзаш вар нов. Богазаев. Ший звенода 50 гектара тІа хьажкІаш дІае кийчо еш ва из хІанз. Чуийнна кхо дуллаш боахк звено членаш хьажкІаш дІаюврйолча лаьтта. Лаьтта докъалургдоацаш, эшшача хана маькха боаккхилга, кхай тІа хьатІаяьннача хьажкІий листал-нийлхал боаррамагІа хулийтилга чІоагІа лоархІаме лерхІ звеньевойс Богазаева. Ше хьажкІаш дІаювча 50 гектарах хІара гектара тІара 65 центнер фуальяьхача хьажкІий яккха дош деннад укх шера Богазаева кулгалдеча звенос.

Шоай отделенерча гІорваьннача хьажкІаш лелаеча Абдул-СаІит Зармаевца жаст-каста дага а воалаш, хьажкІаш дика яхояра де деза гІулакхаш цунга хьа а дувцийташ, кийчо еш ва Богазаев. «Согарча лаьттана юхье уллача лаьттара Зармаева йоахараш миссел хьажкІаш яха сона хІана могаргдац!» — яхаш уйла ю хьажкІаш лелаеча звено звеньевойс, юхьанцарча парторганизаце секретара Богазаев Мовсара.

И. САТУЕВ,
«Джалка» яхача совхоза 2-ча отделене агроном.

„Ингушский" совхоз ялаташ дІаде кийча яц

ССКП ЦК январски Пленума решенеш кхоачаш а еш, юртбоахама культураш дикагІа хьувкъаргйола балхаш деш ба вай республикерча дукхагІа йолча колхозашкареи совхозашкареи къахьегамхой, цхьабакъда, ишшта ала йиш яц МагІалбика районерча «Ингушский» совхозах.

Совхозе біаьстан балхаш деш хила езача 71 тракторах ремонт яь йистеяьнначаш 50 мара яц. Ишшта, 68 сеялках 55-на, 83 культиваторах 33-на, тракторашта тІехьарча 56 нохарах 44-на мара хІанз а ремонт яьац. Ремонт яь йистеяьнна тракторашн кхыйола юртбоахама инвентари, тІа кхоале а йоацаш, йоачаша йоша а еш, маьлхо йокъа а еш, муких а юаш латт.

Біаьсти кхашкара балхаш де дезача специалистий йоакхо еш, царна эшачунга хьожаш бад совхоза кулгалхой. Школаш йисте а яьха балха баьхкача специалисташта баха моттиг а, тІа-кІал яхка метта хІамаш а, общественни питани а вІаштІехьъяьккхаяц.

Тракторашн а юртбоахама инвентарь а отделенешка дІа-хьа хьожаеш приказ техад совхоза директора нов. Бирюкова, цхьабакъда, тракторашта а, кхыча машинашта а ит-ех дийнахь болх балла мара доагам дац.

ДІадувча фуна гІулакх а вІаштІехьа дац совхозе. Планах укх шера 5900 гектара тІа хьажкІаш дІае езаш я совхоз. 1475 центнер хьажкІий фу эш цу лаьтта дІаде, совхозага долаш дар деррига а 1168 центнер мара дац. Цох а дукхха дукхагІадар, из эсалагІа хьувкъаш хилар бахьан долаш, юрта боахама министерства дІаде да могадеш дола шоллагІча поколене «ВИР-42» яхар да. Хьалхарча поколенех дола «ВИР-42» яхача хьажкІий фуна 800 центнери «Буковинская» яхача фуна 300 центнери хьахийцад паччахьалххенга совхоза, цхьабакъда, из шоашта хьожадаь фу дІадахьара сагото еш бац совхоза кулгалхой.

Совхозагара деррига фу дІалаьрхІача, цун хІанзарчул тІехьагІа хьаІалашде деза хьажкІий — 309 центнер, кена — 645 центнер, суданка яхача баьца — 215 центнер, магара — 8 центнер, люцерна — 103 центнер. Віалла тІехьаттета йиш йоацаш, сихха йоакхо е езаш гІулакх да из.

ХьажкІаш дІае лаьрхІача лаьтта планах 10 эзар тонн кхо дилла дезаш я совхоз, цхьабакъда, март бутт хьахиннача денга цо кхашка дилла дерига кхо 1374 тонн мара дац. Ишшта во латт минеральни удобренеш яккара балхаш а.

27 звено вІашагІъеллай совхозе: 23 механизированнни 4 полеводческии. Юкъера лаьрхІача хІара звенона 166 гектар лаьтта кхоач. Геттара во да дукхагІа йолча звеношта шоай лаьттан доакъош довзаш ца хилар. Агротехнически паспорташ хІанз а дІажаьчадац звеношка. 5535 гектар лаьтта да совхоза укх біаьсти аха дезаш.

Совхоза цхьацца йолча отделенешкеи звеношкеи балхаш дикагІа леларо хьахьокх из болх ерригача совхозе а лерттІа тоабе йиш йолаш хилар, кулгалхоша деча доалага хьежжа из хулга. Тракторашта, юртбоахама инвентера дика доал ду нов. Гуноев управляющи волча 2-ча отделене. Шин сменах болх бергболаш, хІара трактора хьожаваь шишша тракторист ва.

Доккха социалистически декхараш тІаийцад звеньеваяс Бокова Маржана: 50 гектарах хІаране тІара 100 центнер фуальяьхача хьажкІий яккха. Из декхар кхоачашдара хьинаре къахьегаш ба звено членаш, 500 тонн гаргга кхо диллад звенос хІанзале а ший участке.

ХІаране 50 гектара тІа хьажкІаш дІаюв Балоева Іайшетен Додова Фунаси кулгалдеча звеноша. ХІара гектара тІара 65 центнер фуальяьхача хьажкІий яккха дош деннад цар а-Цхьабакъда, еррригача совхозера гІулакхаш цу звеношкарчарна тара дац.

Біаьстанга кийчо яра дукха сагота боацаш баьгІаб «Ингушский» совхоза кулгалхой. Совхоза торонашка хьежача гуча да біаьстан балхаш ханнахьа йистедаха йиш йолга. Белгалдаьхха кхоачамбоацараш сихха дІа а дахьа, дикагІа барашкара хьокхам а эцаш, ханнахьа а дика а чакхдаха деза «Ингушский» совхозо юртбоахама культураш дІаера а уж хьувкъаяра а балхаш.

Рейдовн бригада:
ТИШЕНИНОВ, района юртбоахама инспекце керттера зоотехник; **СЕРЕБРЯКОВ, ССКП** горкома инструктор; **ПОПОВ,** совхоза механик; **ГОЛЕУДИНОВ,** горплана председатель; **АЛЕРОЕВ,** совхоза керттера инженер; **БУЗУРТАНОВ,** «Сердало» газета собкор.

Дика хьувкъийтаргья культураш

Хьинаре къахьегаш ба кІанз Урус-Мартановски района опытно-производственни боахама цхьоалагІ-ча отделене нов. Баснукаев бригадир волча бригада болхлой.

Цу бригадана хьакъоастаяь тайп-тайпара культураш дІае лаьрхІа 1200 гектар йола участок. Деррига лаьтта зяба аьхад, кІаьта свеклан хьажкІаши дІаюврг йолча лаьтта планах 3200 тонн мара йилла ца езача 4200 тонн моттигера удобрени йиллай. ХІара гектара тІа 23 тонн хул из. Хіанз тІоадал соцаеш, кхашка хий детташ ба цу бригада болхлой.

Белгалдаккха дезаш да хьажкІаш лелаеча нов. Шантуковен свекла хьалкхееча нов. Зармаевайн бригадаш біаьстанга кийчо яра дола деррига балхаш цаь йистеяьннилга. Еррига техника ремонт яь яьннай. Кхашка 2000 тонн моттигера удобрени йиллай.

Свеклан хьажкІаши хьалкхеяра цхьадола балхаш де лерхІ нн. Шантуковен Зармаевайн бригадай болхлоша: еррига хьажкІаш дикагІдолча фунца дІае, хьажкІий фу дІаделехьа 12 процентни гексахлоран тоха, цул совгІа, дІайийнача хьажкІашта зе деш йола са доалла хІамаш йолча участкашка кІара гектара тІа 8—10 килограмм а хургйолаш 10 сантиметр кІоарга ленточни хьисапе гексахлорана 12 процентни дуст тоха.

Культураш дІаелехьа еррригача зяба кхозза культиваци е лерхІ, къаьстта шекар доаккха свекла, хьажкІаш, баьца даараш дІадуврг-долча лаьтта. Эггара хьалхара культиваци ергья оасар тІадалалехьа. Шозлагіа культиваци ергья оасар тІадаьнначул тІехьагІа, кІаьта кхозлагІа — шозлагІа культиваци яь 5—7 ди доаллаше а. Культиваци ешше а макха боаккхарга. Кхозлагіа культиваци яьчул тІехьагІа лаьтта Іотоіадергда.

Культураш хьатІаялалехьеи тІкъяьнначул тІехьагІеи шозза макха боаккхарга. Цу гІулакхо торо хулийтаргья оасар дІадаккхеи ялат дикагІа тІадалийтеи.

ДІайийнача культурашта гІулакх деш къаьстта терко е лаьрхІад оасар дара, ханнахьа а дика е минеральни удобренеш яхкара, хий деттара, свеклана дика гІулакх дара.

Парте XXIII-ча съезда сийна доккхий декхараш тІаийцад нов. Баснукаева бригада болхлоша: кІара гектара тІара 55 центнер фуальяьха хьажкІаш, 250—300 центнер шекар доаккха свекла яккха.

Уж декхараш толамца кхоачашдара хьинаре къахьегаш ба уж.

А. ФИЛИПОВ,
Урус-Мартановски райсельхозинспекце керттера агроном.

Планах семилетка тІехьарча шера лакхъе лаьрхІача дІакхьчай коммунист А. Г. Папина керте латтача коммунистически къахьегама бригада къахьегама а оборудоване а овсарле.

«Трехгорная мануфактура» яхача комбината тай ю Іача фабрике эггара хьалхарчарца коммунистически къахьегама коллектив яха цІи яьккхар цу барт тайнача коллективо. Сий долча цІеро керда толамаш цахара кхы а дог ураттадаьд цун. ДІадахача шера А. Г. Папинай бригадо планал совгІа 4500 килограмм кІацаш ду тай кийчдир. 10000 кхалсага кочаш хьллал дола кІада дир цунах.

ССКП XXII съезда йоаттІача тайпара накъа яхара яхье а яьнна, хьалле лелаеча бригадо лаьрхІад балха тІа кхы а доккхий толамаш даха.

Сурта тІа: А. Г. Папина (кокъе латтар) ший бригада членашца къамаьл деш я.

В. Савостьяновен А. Коньковен сурт.
ТАСС фотохроника.

ХІаьта а, коа тІара оалхазараш дебадара терко кІезигагІа е баьннаб Сунженски, Надтеречни, Наьсарен, республикерча кхыча районий культалхой, цар кІезигдалийтад коа тІара оалхазараш. Цу хьалашка къаьстта чІоагІа къахьега деза хинна зенаш юхаметтаотдадара, коа тІара оалхазараш цебадара, укх шера 1650 эзар коа тІара оалхазараш хьалкхеде, кІара яккача котамгара 103 фуъ гулде, паччахьалкхенга 27 миллионал кІезигагІа доацаш фуъ дохха аьнна тІаийца шоай декхараш республикерча оалхазараш леладераша кхоачашдара.

Дулх алсамдаккхара дола кхоачамаш дувцача хана юкъера даккха метаргдац кроликаш делаяр санна дола боахама дакъа. Дика бекх а дарбанна дика дола дулх а лу кроликаша. ХІаьта а вай республике лерттІа терко еш дац кроликаш лелаяра гІулакх. Из лайдане дола боахама дакъа леладара духьала бараш а нийсбеннаб — кроликаш дІаяьхай Гудермесски, Каргалински, Наьсарен, Шалински районашкарча колхозашеи совхозашеи. Уж тайна гІулакхаш вай ла йиш йолаш дац.

Дулх даккхара чІоагІа тІехьаюс вай колхозаши совхозаши, царна доккхий зенаш хул доахан во кхабар бахьан долаш, эсала хьайбаш да дулха лаьрхІа дІателараш. Селла боахама йоакхо ца еш дола гІулакх цІендаь дІадаккха деза. ХІанз тІавода никъ буллаш латтача йІаьхийча лоаман даьгІенашка доахан геттара дика доажаде а дулх совдаккха а йиш йолаш да вай.

1959 шера 100 гектар долча юртбоахама лаьттанна лаьрхІа 9,7 центнер дулх даьккхад республике, 1960 шера — 10,7 центнер. Из геттара кІезига да.

1961 шера дулх 25 процент дукхагІа даккха а соахкарчул 26 процент из дукхагІа кийчде а лаьрхІад вай республикерча хьайбаш леладераша, цхьабакъда, уж декхараш хІанз кхоачашдеш дац. Январи февраля бетташка бІаьш центнераш дулх паччахьалкхенна дІаденнадац цуккхача колхозашеи совхозашеи, цудухьа дулх тоъац республика городашкарчеи болхлой поселкашкарчеи къахьегамхошта. Къаьстта кІезига кийчду дулх Наьсарени Шалинскии районашкарча совхозаша а Сунженски районерча колхозаша а.

Во латт вайцига шура яккхара гІулакх а. Укх тІехьарча шин шера шура яккха а кийчъе а аьнна тІаийца декхараш кхоачаш ца дарал совгІа, паччахьалкхен планаш а кхоачашъяц республико. Цун керттера бахьан да шурий-товарни фермашта кулгал во дар, йоакхо йоацаш хилар.

Шура луча хьайбашта йоакхо йоацаш жулгалдеча дІадаккха деза ха хьаккхьчай. Мамогта дикагІа хьаІомае еза шура дукхагІа яккха ховш болча мастерий а хьалха латтача боахамий а опыт, из тІагІертта балха юкъеккхьа еза, шура алсам а йоахаш, колхозийн совхозийн юкъарча хьайбашта юкъера детта доахан деба а деш.

Вай доккхача боахамашка тесса битаб племенной болх, во вІаштІехьдаьккхад хьайбаш бугІе кхувлара а царна искусственни осеменени яра а гІулакх. Колхозийн совхозийн кулгалхоша, юрта боахама специалисташа шоай керттера уйла тІаяхийта еза племенной болх тоабара, доахан Іахара ца дисийтара, доахана фу тоадара, доахана луш йола шура хьаьнагІа хилийтара дешашта. Уж гІулакхаш чакхдоахаш хилча мара кхоачашдуларгдац республикерча детта доахан леладеча болхлошка 1961 шера шоаш тІаийца декхараш.

Декхар тІаэцар — гІулакх дІадоладелга мара дац.

Керттерадар да тІаийца социалистически декхараш юртбоахама производства массадолча доакъошка кхоачашдар. Из кулгалхой декхар да. Цхьабакъда, царех цхьабараша из вІаштІехьдаккхад. Шурен яхыйола продукташ яхара итт дийнахьен беттан тІаийца декхараш организационнии политическии гІулакхашца кхоачаш ца а деш, хІанз тайп-тайпара бахьанаш лех цар.

Эйхьаза хувца беза бе беззача тайпара болх бе ца ховш е ца ловш бола хьинар дайна болхлой.

ССКП ЦК январски Пленумо къаьгга хьахьехад юрташкарча къахьегамхой декхараш, цо бокъонца хьехам беннаб укх гаргтача хана деррига юртбоахама доакъош дикка тоадара де дезача гІулакхашта. Юрта боахам тоабара даькъе Пленумо оттадаь декхараш бокъонца деррригача халкъа юкъера хила дезаш да, кІаьта хІанз керттера гІулакх ца уж декхараш кхоачашдара беррига колхозхой, совхозийн РТС-ийн болхлой, республикера специалисташ Іилман болхлойн оарцагІбоахилга, юртбоахама продукташ дукхагІа яхар а кийчъяр а цухьа лерттІа социалистически яхь йоаржаелга.

Социалистически юрта боахамерча къахьегамхоша, республикерча берригача къахьегамхоша де мел дезар дергда ССКП ЦК январски Пленумо оттадаь доккхий декхараш сийленца кхоачашдара, хьамсарча Коммунистически парте XXII-гІча съезда боаггІа-ча тайпара накъа бахара.

Тешам боабергбац

ДІаьлагІа шу да Заитова Аминат № 15 йолча Грозненски шурий совхозе доярка йола. Балха эггара хьалхарча дийнахьа денз хьинаре къахьегаш я из.

Совхозе хьалхе лелаеча доярканца Ботырева Марияца яхье яьннача, Амината дош деннад семилетка кхоалагІча шера хІара Іаттагара 3600 килограмм шура яккха.

Ше денна дош толамца кхоачашду цо.

Доккхий толамаш даьхад къонача доярка дІадахача шера а. ХІара Іаттагара яьккхай цо 3118 килограмм шура.

Уж толамаш даха йиш хул Аминатага доахання ший хан-ханнахьа доакъар дехкарах, хий меладарах, ишшта кхыцола гІулакхаш дарах.

Хіанз цунга хьежжа болх беш ба совхоза дояркаш Исаева Минга, Гилаева Тамара, кхыбараш а.

Ишшта дика болх беш Заитова хиларах къахьегамхой депутатий районни Совета депутат хержай из совхоза болхлоша.

С. ЛОРСАНУКАЕВ.

Доккхий балхаш ду дешархоша

ССКП XXII съезд хьаьлтача денга дикача совгІатаца накъа баха лаьрхІад № 3 йолча ремесленни училища дешархошеи хьехархошеи.

ЧІоагІа жъовсам лоаттабу дешархоша шоай мастерашца цхьана болх беш йола мастерскеш, моттигаш цІена лелаяра, инструменти оборудовании дика лелаяра.

Дика дакъа лоац училища воспитанникаша юкъарча вахаре, общеобразовательнии культурнии боарам лакхбара. Ишшта, дешархой В. Сейнароеви А. Оскановн училище болх а беш кагирхой сайрийнарча школе дешаш ба. ХІаьта художественни самодеятельноста, технически творчества кружокашка, спортивни секцешка дика дакъа лоац цар.

Дешархоша лаьрхІад город тоаеча съезда сийна дакъа лаца, 50 тонн металлически лом гулъе, планал совгІа «НС-125» яха 4 станок кийчъе, «Къахьегама резерваш» яхача ДСО спортивни зал хьалъеча 600 сахьата болх бе. Уж декхараш сийленца кхоачашде лаьрхІа ба училищера дешархой.

В. ИВАНОВ.

Хіара гектара тІара—65 центнер

Юрта боахам кхы дІахо а сихха дегІабоалабара йола дукха торонаш гучаяьхар ССКП ЦК январски Пленумон Къилбаседа Кавказа юрта боахаме хьалха латтарий Ростове хиннача совещанеи. Цига къаьстта кертагІ-дьхар хьажкІаш дукхагІа дІаереи ликагІа йола балха опыт дІайовзийтареи цекхараш.

Уж лоархІамера документаш Іомадеча хана цхьа хІама дагадехар «Джалка» яхача совхоза 2-ча отделене юхьанцарча парторганизаце секретара Богазаев Мовсара — хьажкІаш лелаеча цхьан звенона керте а этта хьажкІаш дика хьувкъайича бакъахьа ящар-хьогІ аз, аьнна.

Хьалхагіа а хьажкІашца балхаш дь, царна де деза гІулакх дика довзаш вар нов. Богазаев. Ший звенода 50 гектара тІа хьажкІаш дІае кийчо еш ва из хІанз. Чуийнна кхо дуллаш боахк звено членаш хьажкІаш дІаюврйолча лаьтта. Лаьтта докъалургдоацаш, эшшача хана маькха боаккхилга, кхай тІа хьатІаяьннача хьажкІий листал-нийлхал боаррамагІа хулийтилга чІоагІа лоархІаме лерхІ звеньевойс Богазаева. Ше хьажкІаш дІаювча 50 гектарах хІара гектара тІара 65 центнер фуальяьхача хьажкІий яккха дош деннад укх шера Богазаева кулгалдеча звенос.

Шоай отделенерча гІорваьннача хьажкІаш лелаеча Абдул-СаІит Зармаевца жаст-каста дага а воалаш, хьажкІаш дика яхояра де деза гІулакхаш цунга хьа а дувцийташ, кийчо еш ва Богазаев. «Согарча лаьттана юхье уллача лаьттара Зармаева йоахараш миссел хьажкІаш яха сона хІана могаргдац!» — яхаш уйла ю хьажкІаш лелаеча звено звеньевойс, юхьанцарча парторганизаце секретара Богазаев Мовсара.

И. САТУЕВ,
«Джалка» яхача совхоза 2-ча отделене агроном.

Біаьсти хьежаргьяц

Доккхий декхараш да укх шера Наьсарен района «Назрановский» совхоза кхаьхьегамхоша тІаийцараш. Укх біаьсти дІаювргйолча 4000 гектарах хІаране тІара 50 центнер фуальяьха хьажкІаш, 1000 гектарах хІаране тІара 300 центнер гІадамаш а тІехьа хьажкІаш, 3350 гектарах хІаране тІара 10 центнер гидурграш, 1200 гектарах хІаране тІара 120 центнер коартолаш яха лаьрхІад цар. Уж декхараш царга кхоачашдулургдий ховргда біаьстан балхашка яьча кийчонга хьежача.

Еррригаш а таип-тайпарча маркаех йола 100 трактор я совхозе, кІаьта царех ремонт яь яьннараш 73 мара яц. Ховш да, тахан а тІехьа кхашка аранккха еррига техника кинчъяь дукха а боахамаш вай республике долга. Из ишшта хила дезаш а да, хІана аьлча біаьстан балхаш дІадоладеннад. Оатхалаш ца хилар бахьан долаш ремонт ца еш латт хІанз совхоза цхьайола тракторашн. Укх шера 300 гектарах хІаране тІара 70 центнер фуальяьха хьажкІаш чуэца лаьрхІад аз сай звеноца, йоах Экажкъонгий-Юртарча звеньевойс-механизатора нов. Экажева. Цхьабакъда, хІанзе а дукха новкъарленаш нийслу тха балха юкъе. Кхоъ трактор я тхога. Царех шиъ укх Іанна ремонте латт оатхалаш ца хилар бахьан долаш.

Ишшта да гІулакх кхыча звеношка а. Дукхха техника я тоаянза. Цхьабакъда, юртбоахама инвентарь ремонт яь яьннай.

Во лел совхозе дІадув фу кийчделга а. Укх біаьсти дІае 1092 центнер хьажкІаш еза совхоза. Уж хьажкІаш кхоачам хиллал йолаш яц, кІаьта яраш а дикагІдолча фух а яц. Хіанз а тІехьа цІендаь даьннадац хьажкІий фу. Респуолике эггара дукхагІа коартолаш дІаювш а уж хьувкъаш а я Наьсарен район. Цхьабакъда, 1200 гектара тІа дІае езача 30000 центнерах ахаш а яц совхозе. ДІае эшаш йола коартолаш мичара яхьаргья оаш, аьнна шийга хьаттача совхоза директора нов. Воробьева йоах:

— Хіанзалца лаьрхІа хІама а дац тха, кІаьта дергдар фуд а хац.

Совхозе вІашагІъеллай хьажкІаш лелаеш йола 64 звено (царех 11 механизированни а йолаш), царна участкаш дІахьожаяьй, паспорташ звеньевойшка дІаденнад. Цхьабакъда, хІанз а еррригача звеношка дІакхьчаяц техника.

Ала дезаш да массехк трактор а кхыйола юртбоахама инвентарь а чуйоагІаш йола йоккхий звенош вІашагІйохкилга пайданегІа долга, хІана аьлча цхьа трактори цунга хьежжа юртбоахама инвентари мара звенога ца хилча моллагІа механизм ехача деррига балхаш юкъагІадус. ТІаккха кхыча звенога техника еха езаш хул. Агротехника яккача тайпара чакхдалац балхаш.

— Цудухьа лаьрхІад оаха,—йоах совхоза керттерча инженера нов. Льянова,—йоккхий звенош вІашагІйохка. Цу тайпара звено вІашагІъеллай Яндарерча отделене. Йиъ трактор, кхашка дІакхухьаш дола кхо хьатІадехка автопогрузчик, кхыйола юртбоахама техника я цу звенога. Цу гІулакхо звенога торо хулийтаргья біарччача шера кхычахьара техника еха ца езаш деррига балхаш чакхдаха.

Дукха лаьтта да совхозе укх біаьсти аха дезаш—7577 гектар. Лоацца хана из аха а аьха ялаташ дІаде вІаштІехьдаргдац совхоза механизаторий чІоагІа оарцагІа ца боале. Цхьабакъда, цу гІулакха лерттІа кийчо яра дирекце йоакхо яц.

Деррига біаьстан балхаш ханнахьа чакхдахара чІоагІа оарцагІбала беза Наьсарен районе а совхоза а кулгалхой.

М. АХРИЕВ.

Ставропольски край. Пятигорски жашинаш еча заводе юрта боахама лаьрхІа жерда машинаш — универсальни божа бетта машинаши «Универсал-45» яха инкубатораши арахецалга вІаштІехьдаьккхад.

Божа бетта установкаш я даьгІенашка доахан детта йиш йолаш. Цун комплектаца я барх доахан детта жамер, электростанци, шура шелъеш йола устройство. Цу установкаца цхьан сахьата 80 етт бетта йиш я.

Сурта тІа: потребителашта дІаяхьийта божа бетта универсальни установкаш кийчъеш латт.

В. МИХАЛЕВА сурт. **ТАСС фотохроника.**

Пулковски астрономий керда лаборатори

Ленинград. Пулковски обсерваторе керттерча зданена юхже СССР Іилма Академе члена-корреспондента О. А. Мельникова проектах керда астрофизически лаборатори-павильон хьалъяьй. Астрономически тохкамаш дара кердагІа йола оборудовани я из. Цига дергдолча балхаша советски Іилмахошта торо лургья ганнарча дуненах долча кердадарашца астрономи йІаьхий е, седкъашта юкъерча йовкъехи Маьлхеи седкъийи хьалахи йолча сведенешта тохкам бе.

Сурта тІа: лабораторе йоккхагІа йола Іилма болхло Л. Митрофанован Ленинградерча оптико-механически завода механик В. Беляеви дифракционни спектрограф автоматически болх бергболаш тоаеш боахк.

В. Федосеева сурт.

ТАСС фотохроника.

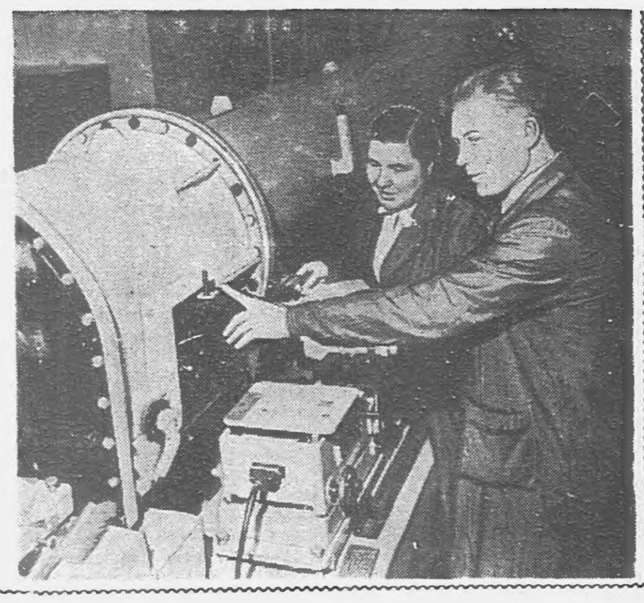

САКЪЕРДАМЕ САЙРЕ

Кхалнаьха ди дездеш сакъердаме сайре хилар цукха ха йоацаш Первомайски районни культура ЦагІа. Дукха нах бар цу сайрийна цига тулбеенна.

Торжественни собрани хинначул тІехьагІа кагирхоша районерча юкъерча школа дешархошца цхьана доккха концерт отталлир. «Абу-Баширр» яха пьеса оттайир цар. Керттера ролаш ловзаеш бар Базгиева Мовлатхан, Арчхоев Исроапал, Хасиева Лиза, Базгиев Махьмад. Боккхийча наьха лаьхар дика дир Мовлатханен Махьмаден Базгиевгіар.

Дика аьлар иллеш 8-ча класса цешархоша. Цицкиева Тамарас аьлар «Барабанщика илли», эрсий бегаш беш йола куплеташ.

Я. ЧАПАНОВ.

Доазол дехьара

Раска пресс-конференци

ВАШИНГТОН, 10 март. (ТАСС). Селхан США паччахьалкхен секретара пресс-конференци хилар. Керттерча даькъе берлински дешан 21 марта Женеве юхайолалуча ядерни тохкамаш дІадахарах йолчА переговораш-тен хетаяь яр из.

Берлински деша хьакъехьа Эйзенхауэра правительства лаьца хиннз позици лоаттае ше пеккарийла лоархІаш яц Кеннеде правительство, аьннад укх деношка Берлине лаьрхІа вахийтача США викало Гарримана, яхаш американски кепа йоазоно дувцачох фу хет хьона аьнна хьаттар Раскага корреспонденташа.

Цу хаттара жоп луш паччахьалкхен секретара аьлар, США хьалха хиннча правительства берлински деша хьакъехьарча позице «керттера моттигаш» хувца ца луш йоо.

Раска цІахо аьлар, сона хетачох, хІанз, тІехьашкахьа юха а ца хьежаш, берлински деша хьакъехьа дІахьалдашка мишта дикагІа йохалургтья дикка уйла тІа а яхийта ВІашагІкхийта Штаташ хьажара бакъахьа яр, Кеннеде правительство Іаьдала керте оттача хана лаьттача гІулакха тІара дІийола а лургйолаш.

Деррига германски деша хьакъехьа йолча американски правительства позицех фу оалалургда цьога аьнна а хьаттар корреспонденташа паччахьалкхен секретарага. Из чІоагІа лоархІам болаш а ціенхаштта а дош да, аьлар Раска хаттара ше жоп луш. Из къоастадара ха эшаргъя, сона хетачох, хІанз укх сахьата из ха мел эшаргъя цхьаннена а оалалургдац, аьлар паччахьалкхен секретара.

Ядерни тохкамаш дІадахарах Женеве ергйола переговораш ьоаяь, Раска аьлар, американски правительства чІоагІа ціенхаштта гІулакх а лоархІ цох, США кхерамах лораяра мазишшара хургбола, вІаши тІаьца мегаргбола барт переговораш еча юкъе дакъа лоацараша цу хьакъехьа бергхиларах а теш правительство.

Нагахь санна Женеве переговораш еш хІама жарагІа ца доале, ядерни тохкамаш ца деш дукха ха йоаккхаргйий США-с аьнна шийта даьча хаттара жоп луш, Раска аьлар, Женевера переговораш эшшта чакхьяргъя а ца ховш, США-с ядерни тохкамаш мала юхадоладергда яхаш хІанз дувцар кхетам болаш хІама дац.

ООН-е КНР-а хила йоагІа бокъонаш юхаметтаоттаярах долча дуккхача хаттаршта жоп делар цул тІехьагІа паччахьалкхен секретара.

Цу хаттаршта жоп луш Раска мукІарло дир, нагахь санна ООН-е КНР-а хила йоагІа бокъонаш юхаметтаоттаярах дола доаш Генеральни Ассамблея дувце, ВІашагІкхиттача Штаташа ціенхаштта халонаш цухьал йоахаргъя цу деша, аьнна. ХІанз США-с дуккхача паччахьалкхенашца консультацеш ю цу хьакъехьа, аьлар дІахо Раска.

Английски цхьан корреспондента Раскага хьаттар «Поларис» яхача факеташца кийчьаьча американски ки кІал лелача кемашта лаьрхІа йола база Англе йиллара цухьал цига хулача демонстрацей хьакъехьа малагІа гІулакх лаьца я американски правительство, аьнна. США-аца союзе дотча Европа мехкашкарча дуккхача халкъашта шоай территореш тІа «Поларисташта» эпа базаш яхар чІоагІа новкъа илар кхетаду США-с. Цхьабакъда, аьлар цо, США-с «Поларис» яха ракеташ Европе яхьийтай Европа паччахьалкхенаш кхерамах лорае лерхІаш.

Конголезски кризис чІоагІлуш латт

НЬЮ-ЙОРК, 9 март. (ТАСС). Кхыча мехкашкарча информационни агентствай хоамаша дика тешаг ду Конгорча «ООН-а операце» конголезски кризис тІехь-тІехьа чІоагІъеш хилара.

Судански контингента новкъостал даийта ца тигача ООН-а эскарий командоване гІо а деш, мехкара лоархІамегІа йола стратегически пункташ — Банана яха тІема-форда базеи Матади яха оттара йоккхагІа йола конголезски порти дІаяккха аьттув баьннаб мобутовски бандай.

Матади яха порт дІаяьккхай, йоах «Вашингтон Пост энд Таймс Геральд» яхача газета корреспондента Рассел Хаус, бельгийски эпсараша кулгал а деш. Цунна мукІарло де дийзар ООН-а викала. Цо аьлар: Конго яхача хин дельте хинна операцеш мятежникаша хьалхагІа ООН-а эскаршта духьала дь довнаш санна йоацаш «лаьрхІа ВІашгІехьъяьккха кийчьъь кампани яр». Леопольдвило доал деча районашкарча эскаршта юкъе 200 совгІа бельгийски эпсар ва хІанз, йоах Хауса.

ХІанз цухьал цхьан Леопольдвиле 12 эзар сагага дІаккхоачаш бола дукха бельгийцаш Конго юха ахар «ООН бахьан долаш мара дац», йоах дІахо корреспондента.

Эггара дукхагІа вовзаш а лоархІаш а вола политически деятель

ДЕЛИ, 9 март. (ТАСС). ХІиндий халкъа эггара дукхагІа вовзаш а лоархІаш а вола саг ва СССР-а Министрий Совета Председатель Н. С. Хрущев. Из иштта долга гучадаьлар общественни уйла Іомаеча института дІадахача шера ноябрь бетта дукхха-ча наха хетар техача. Доазол дехьарча эггара тІехволча политически деятела ціи якха аьнна Инде эггара йоккхагІа йолча городашка бахача нахага хаьттача дукхха а дукхагІа бараша Н. С. Хрущева ціи яьккхар, яхаш хоам бу тахан цу хаттарех йола итогаш араьяьхача «Стейтсмен» яхача газето.

Къаман суверенитета, экономически кортамукъаленна, машара тІехьа

МЕХИКО, 10 март. ТАСС-а корреспондента А. Павленкос хоам бу: диъ дийнахьа болх баьчул тІехьагІа селхан укхаза йистеяьлар къаман суверенитета, экономически кортамукъаленна, машара тІехьара Латиноамерикански конференци. Эггара тІехьагІа хиннача конференце заседане 10 эзар гарга саг вар.

Керттера нхи резолюци тІаийцар конференце: Къаман суверенитета хьакъехьа, экономически кортамукъален хьакъехьа, «Латински Америкеи дунен халкъашта юкъера машари», гІулакхан цхьана лелаьара хьакъехьа, бух соцца йолча декларацде хьакъехьа.

Латиноамерикански мехкашкарча халкъий керттера декхар да, йоах тІаийцача резолюцешка, дуйнен империализманен колониализманеи духьаларча шеррача фронтаца шоай къаман кортамукъале империализмана кІалхарьяккхар духьа къовсам лоаттабелга. Латински Америка цеГІаоагІилга юхасеттадеш бола керттера низ ба, йоах резолюцешка, кьилбаседа американски империализм.

Конференце решени тІаийцай нийсхо йоаца договораш соглашенеши дІаяхара тІехьа, ВІашагІйолла лаьрхІача къулбехьен-атлантически блока духьала къовсам боаржабе аьнна, латиноамерикански мехкий къаман суверенитета зе деш хиларах Монрой доктринеи панамериканизми хардацхьа лаьрхІай цо. Конференце цу тайп-пара хардацхьа лаьрхІай Латински Америка мехкашка къилбаседа американски империализм чуйоалаеш йола американски паччахьалкхений Организаци а Латински Америкера къахьегамхой ВІашагІбоахаш хардацхьа лаьрхІай йола «американски паччахьалкхений юкъера къахьегамхой организаци а».

Конференце цахьа лоацаш хиннараша «шийла тІоми» сихдаь герз хьаделлеи хардацхьа а лаьрхІар, тІема пакташ дІайоахилгеи Латински Америкера еррига США тІема базаш дІайоахилгеи дІа а дийхар. Цар хьакхайкодир атомни герза толкамаш дара шоаш духьала хилар, массане а герз дІадаккхараи тІехьагІа цунна тІахьожам лоаттабараи шоаш тІехьа хилар, ядерни герз кхоссаргдоацаш соцадара, цун заиссаш дІаяхара, тІема бюджеташ кІезигъяра шоаш тІехьа хилар.

Конференце хьакхайкадир кубински революцена ше раьза хилар а Латински Америка халкъаша из хьаллюоацаш хилар а.

Конференце Іойийшар цига дакъа лоцдарашка моаршал луш СССР Министрий Совета Председатела Н. С. Хрущева яхьийта послани. Из чІоагІа тІоараш а тохаш тІаийцар цар-лаю свинараш, нана-устагІийн аьрхІе йойи долча Іулашка боахка жа Іуй, бунашка доахкадеча оалхазарашка хьожаш бола птичницаш.

Болхлой - механизатораш (трактористаш, комбайнераш, машинисташ-экскаваторраш) тракторист-машинист яхача цхьан профессех лоархІ. Трактористашта-машинисташта цар кхетамга а балха говзалга а хьежжа I, II, III классаш оттаю. Цу классага хьежжа, цо даьккхача алапена хьаьдда процент тІатох: 1 класс йолча тракториста-машиниста 20 процент, II класс йолча трактористамашиниста — 10 процент.

Прицепщик хила воагІаш дола тракторца ду балхаш прицепщик воацаш дича а, агрегата тІа шиннена боагІа болх тракториста-машиниста ше цхьанне бича а цунна шийна доагІача алапена 20 процент тІатох, нагахьа санна иштта болх бар кхерамзлен техника бокъонаша могийтаьш баь болх вогІа хургбоацаш хуле.

Болхлошца дІа а отта шоаш болх бе ца безача яхашкарчеи хьайбаш кхоабачеи боахамашка бригадирал деш болча наха алапеш оттаду ха лоархІаш балхаш деча трактористаш-та-машинисташта 3—6 разрядах оттадеча боарамах, продукци яккхара план бригадо дукхагІа кхоачашъярга хьежжа, 2 сомагареи 90 кепигагареи дьнна 4 сомагеи 50 кепигагеи дІа а кхоачаш. Цу тІа 5-гІеи 6-гІеи разрядаш алхха йоккхийча трактор-но-полеводческиеи хьайбаш леладечеи бригадашка мара а оттаяц.

Отделеней кулгалдеча болхлошта телача порядках тел бригадирашта телаш дола алапеш а, бакъда, расчетни ставках доагІача алапех беттбетта 80 процент дІа а луш, юхедиса алапи бригадирашта дІалу валоя продукци яккхара шера йола план бригадо кхоачашъярга хьежжа боарам а уттабеш.

Ше беш болча кхыча балхах мукъа а боацаш бригадирал деш болча саг цу кхыча балха тІа цо даьккхача алапена, баьча балха дукхалга хьежжа, 25 процентага кхаччалца аччА тІатох.

Кхыча балхах мукъа а болаш бригадира помощникал деш болча наха бригадира доагІача алапех 60—80 процент лу, хІаьта кхыча балхах мукъа боацаш из болх бечарна —цар шоаш хьабеча балхах даьккхача алапена 10—15 процент тІаккхет.

Иштта цу боарамах алапеш тІаккхет хьайбаш леладеча боахамаш тІа звеньевойш болча наха а.

Духхьала баьча балхах телача алапел совгІа, совхоза боахам тоабарца а, юртбоахама продукци дукхагІа яккхарца а хьашт хулга совдаккхар духьа премеш а тел: механизированнии говрашца-кулгашца дечеи балхаш тІарча болхлошта — шоашкарча лаьтташ тІара юртбоахама продукци яккхара планаш кхоачаш а тІеккхоачаш а ярах, хьайбаш леладеча боахамашкарча болхлошта — шоаш гІулакх деш долча хьайбашкара продукци яккхара планаш кхоачаш а тІеккхоачаш а ярах.

Из гІулакх дикагІа Іомадар духьа а вай республикера юрта боахама предприятеш цу балхага хийчъяр духьа а 1961-ча шера 1-ча феврале денз кердача порядках алапеш тела яьннай Грозненски дулха-шурий совхоз. 1961-гІа шу чакхдалалехьа алапеш телара кердача системага яргъя еррига совхозаш а.

В. РОГОВ,
юрта боахама Министерства организационни отдела начальник.

Шоаш хьаю кирпишк

Шерра-шера дукха цІенош хьалду «Старогрозненефть» нефтепромыслови управлене мехкдаьттахошта. Цунга хьежжа дукхагІа ош етта кирпишк а.

Болгарерча доттагІий методах йоккха йоацача пишкалка кирпишк ятта болабенна дукха ха я цу управлене болхлой. Цу пишкалка еттача кирпишках дукха гІишлош хьалъьий укх тІехьарча хана.

Укх шера кхы а дукхагІа цІенош хьалде лерхІ цига мехкдаьттахошта. Уж церрига цІенош оахош хьаьча кирпишках дергда оаха, йоах «Старогрозненефть» НПУ строительни управлене садчийий бригада бригадира Шапошникова Ольгас.

Кирпишк еш къаьстта дика къахьегаш ба цу балха йоккха говзал йола садчийаш З. Затолонина, К. Алешечкина, В. Коробова, кхыбараш а.

Иштта дика къахьегаш из ВІамига коллектив хиларах торо хул мехкдаьттахошта сихагІа цІенош хьалде.

А. ТИЩЕНКО.

Дукхагіа гулъе металлолом

Укх шера дІабахача шин бетта план совнархоза 103,2 процент, юрта боахама министерства 121,5 процент, хина боахама управлене 113,1 процент, «Чечингавтотреста» 123,1 процент кхоачашъьий.

Паччахьалкхенна металлолом дІалуш массаза а санна хьалъле лелаеш я профессионально-технически дешара управлени. Укх шера цхьоалагІча квартала план 115,3 процент февраля бетта кхоачашъьий цо.

Металлолом дІаялара гІулакх дика ВІаштІехьдаьккхад городе Грозне. Укх шера шин бетта план кхоачашъьий городо 105,8 процент. Шин бетта йола план тІеккхоачашъьий Наурски, Урус-Мартановски, Шалински, Наьсарен районаша.

Цхьабакъда, цхьайолча министерствашеи ведомствашеи кхоачашъьийца металлолом паччахьалкхенна дІаялара январеи февралеи беттай план. Масала, мехкдаьтта доаккхачеи газовойи промышленносто кхоачашъьийца цу шин бетта план 95,4 процент мара, промпродтоварий министерства —43 процент, коммунальни боахама министерства — 94 процент, моттигерча промышленносто министерства — 61,5 процент.

И. ДОНЕЦ.

АРСБИ—ГРОЗНЕ ЧЕМПИОН

Вай республике классически къовсама спортивни яхье массайолча хана дакъа лоацаш хьавоагІа Грознерча педучилища студент-спортсмен Умаров Арсби. ДІадахача 1958—60 шерашка РСФСР хьалхара моттиг яккхара нохч-гІалгІай сборни командаца Москве нхав Арсби.

1960 шера кІалкхетаргах латарах Грозне чемпион а хиннав, цхьоалагІа спортивни разряд а яьккхай цо.

Педучилище хулача тайп-тайпарча спортивни яхьашка дакъа лоац Арсбе.

Денгара ди массаза доал лаккхъю спортсмена ший спортивни говзал. Цудухьа цун ВІаштІехьдаьннад легки атлетиках кхоалагІа спортивни разряд, тяжели атлетиках шоллагІа разряд, гимнастиках-кхоалагІа разряд, волейболах ловзарах кхоалагІа разряд яккха. ХІанз педучилищерча сборни команда член ва из.

Март бетта «Спартак» яхача обществе хьалхара моттиг яккхара Саратове хургйолча спортивни яхье дакъа лоацаргда Умарова.

М. БАКАРОВ.

РАДИОПЕРЕДАЧАЙ ПРОГРАММА

12-ча марта: 16.00 — пионераштен школьникаштен передача (эрсий меттала); 16.20 — «Тха бакъйола программа» — статья (нохчий меттала); 16.40 — «КІарцхал» — сатирически радиожурнала кхоалагІа номер (гІалгІай меттала); 17.00 — «Советски тІемахошкара ашарий моаршал» — концерт.

УКВ: 9.00 — Халкъашта юкъерча конкурсий лауреатий концерт; 10.30— Баяшов — «Конек-Горбунок» — сюита; 10.47 — Калиненко — симфонически поэма: «Сергей Лазо»; 18.00 — «Козы Корпеш, Баян Слу» — радиопостановка; 20.05 — Халит Ошаев — «Асланбек Шерипов» — яхача спектакла монтаж; 20.37 — Книппер — опера-легенда (монтаж) «Сердце Гайги»; 21.57 — Амиров — «Утро» яхача кинофильма тІарча музыках оттаяь симфонически сюита; 22.06 — «Тбилисера концерт» — музыка.

13-ча марта: 6.35 — «Рубежагарарубежага» — корреспонденци (нохчий меттала); 6.50 — хоамаш передачай программеи; 7.15 — «Іха микрофона хьалхашка...» — передача (эрсий меттала); 8.15 — «Полиграфистка» — корреспонденци (нохчий меттала); 8.25 — «Эрсий халкъа иллеш» — концерт; 8.45 — «Біаьстан кийчо еш» — беседа. (гІалгІай меттала); 17.00 — керда хоамаш (гІалгІай меттала); 17.10 — мехкдаьтта промышленносто болхлошта передача (гІалгІай меттала); 17.30 — керда хоамаш (нохчий меттала); 17.45 — мехкдаьтта промышленносто болхлошта передача (эрсий меттала); 18.00 — керда хоамаш (эрсий меттала); 18.15 — радиоладувгІархой письмоех оттаяь передача (нохчий меттала); 18.30 — «Шоана, юртбоахама болхлой!» — концерт.

УКВ: 9.00 — «Пьери Люси» — радиопостановка; 9.55 — «Блок дагалацар» — радиокомпозици; 10.19 — «Доазол дехьарча музыкальни вахара хьакъехьа» (тІехьадоагІар); 10.39 — художественни самодеятельноста концерт; 19.00 — Пуччини — «Малхбузера йоІ» — опера; 21.05 — халхара ашарашца.

14-ча марта: 6.35 — юртбоахама болхлошта передача (эрсий меттала); 6.50 — хоамаш передачай программеи; 7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор; 8.15 — Советски Союзерен доазол дехьарен хоамаш (нохчий меттала); 8.25 — концерт; 8.45 — юртбоахама болхлошта передача (гІалгІай меттала); 17.00 — керда хоамаш (гІалгІай меттала); 17.10 — радиоладувгІархой письмоех оттаяь передача (гІалгІай меттала); 17.25 — ашарий антракт; 17.30 — керда хоамаш (нохчий меттала); 17.45 — «РадиоладувгІархой письмошта жоп лу» — передача (эрсий меттала); 18.00 — керда хоамаш (эрсий меттала); 18.15 — кагирхошта передача (нохчий меттала); 18.30 — концерт.

15-ча марта: 6.35 — юртбоахама болхлошта передача (нохчий меттала); 6.50 — хоамаш передачай программеи; 7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор; 8.15 — «Ленинан некъ» газета обзор; 8.30 — концерт; 8.45 — Советски Союзерен доазол дехьарен хоамаш (гІалгІай меттала); 17.00 — керда хоамаш (гІалгІай меттала); 17.10 — пионераштен школьникаштен передача (гІалгІай меттала); 17.25 — ашарий антракт; 17.30 — керда хоамаш (нохчий меттала); 17.45 — мехкдаьттан химически промышленносто болхлошта передача (эрсий меттала); 18.00 — керда хоамаш (эрсий меттала); 18.15 — «Тха микрофона хьалхашка...» — передача (нохчий меттала); 18.30 — концерт.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Кердача порядках совхозашка алапеш телар

Совхозашка балхаш деча наьха балхах материальни безам болийтара, къахьегама овсарле лаккхъяра, юртбоахама продукци йоаккхилга алсамдаккхара, из продукци дикагІа хилийтара, цунга шийга дІабода мах чухнахьа баккхара совхозашкарча балхашта телача алапеш керда система чІоагІъьий СССР Министрий Совете чуйоагІача къахьегамен алапейи дешашта йолча паччахьалкхен комитето. Алапех цхьа дакъа сменах йола нормаш кхоачашъярахи юхедиса дакъа баьча балха дукхалга а дикалга а хьежжан тергда.

ХІанзалца санна доацаш, механизированни балхаш тІарча къахьегамхошта алапеш телара система цІенъенна эргайоал. Тракторист-машинист яха цхьа професси оттаю тракторашца тІа, комбайнашца тІа, юртбоахама кхыча машинаш тІа балхаш деча механизаторашта.

Ялх разряд а оттаеш декъ механизированни балхаш, говрашца-кулгашца ду балхаш, хьайбаш леладеча ду балхаш.

ДИЙНАХЬ БАЬЧА БАЛХАХ ТАРИФАХ ЛУ АЛАПЕШ:

Разряд	Тракториста-машиниста: Ха лоархІаш балхаш дечарна	Тракториста-машиниста: Даьчунга хьежжа алапеш телачарна	Говрашца-кулгашца а хьайбаш леладеча а ду балхаш: Ха лоархІаш балхаш дечарна: Хьалхагіа хиннар	Ха лоархІаш балхаш дечарна: ХІанз хургдар	Даьчунга хьежжа алапеш телачарна: Хьалхагіа хиннар	Даьчунга хьежжа алапеш телачарна: ХІанз хургдар
I	2 соми 60 кепиги	2 соми 90 кепиги	1 соми 9 кепиги	1 соми 56,3 кепиги	1 соми 21 кепиги	1 соми 72 кепиги
II	3 с.	3 с. 40 к.	1 с. 27 к.	1 с. 73,5 к.	1 с. 40 к.	1 с. 90, 8 к.
III	3 с. 50 к.	3 с. 80 к.	1 с. 46 к.	1 с. 95,4 к.	1 с. 62 к.	2 с. 15 к.
IV	3 с. 90 к.	4 с. 30 к.	1 с. 65 к.	2 с. 20,4 к.	1 с. 82 к.	2 с. 42, 4 к.
V	4 с. 50 к.	5 сом	1 с. 90 к.	2 с. 48,5 к.	2 с. 11 к.	2 с. 73, 3 к.
VI	5 с. 40 к.	6 сом	2 с. 18 к.	2 с. 81,3 к.	2 с. 42 к.	3 с. 09, 6 к.

МЕХАНИЗИРОВАННИ БАЛХАШ

1-чен II-чен разрядашта чудоагІараш керттерча даькъе стационарни балхаш да.

III-ча разряда чудоагІа мехкаш доахилга.

IV-чен V-чен разрядашта чудоагІа керттера кхашкара балхаш: оахам дар, культиваци яр, культураш мугІарчах дІаер, кхаьчачул тІехьагІа уж чуэцар.

VI-ча разряда чудоагІа эггара чоалханегІа дола балхаш: квадратно-гнездовой хьисапе хІамаш дІаер, комбайнашца ду балхаш. ТІехьайийзача машинаш тІарча прицепщикашта цар даьча балхах луш дола алапеш «говрашца-кулгашца ду балхаш» яхача трафах IV-ча разрядаца лоархІаш лу.

ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕЧАРА БАЛХАШ

IV-ча разряда чубоагІа: жара доахан детта доаркаш, аьрхІе хинна а хиланза а йолча хьаькхарчашка хьежаш бола свинараш, йорстаеш йолча хьаькхарчашка хьежаш бола свинараш, кагийча жега хьежаш бола жа Іуй, кортамукъа цІахийца леладеча оалхазарашка хьежаш бола птичницаш.

V-ча разряда чубоагІа: машинашца доахан детташ бола доаркаш, арахьа доажа а деш доаханна гІулакх деш бола скотникаш-бежа Іуй, хурскаш тІехьа йола нана-хьаькхарч ле-

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций цІерахча кинотеатре

Иоккха зал — «Кхоане дика йола саг». Долалу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.

ЗІамига зал № 1 — «Форма йоаца салтий». Долалу: 8.30, 10.30, 12.30, 2.30, 4.30, 6.30, 8.30, 10.30.

ЗІамига зал № 2 — «Форма йоаца салтий». Долалу: 1, 3, 5, 7, 9.

ЗІамига зал № 3 — Берий сеанс — «Лергдоаца илли». Долалу: 9.15, 11.15. «Форма йоаца салтий». Долалу: 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15.

«Родина» яхача кинотеатре

Берий сеанс—«Мультипликационни фильмай сборник». Долалу: 9.

«Кхоане дика йола саг». Долалу: 10.25, 1.45, 3.25, 6.45, 8.25.

«Саг йитарах дола гІулакх». Долалу: 12.05, 5.05, 10.

13-ча марта денз «Лоралелахь, йоккха саг».

ХОАМ

Нохч-ГІалгІай АССР-а Министрий Советерча бахача наха гІулакх дара управлене строительно-монтажни участко бахача наьха квартираштен ціеноштеи ремонт еш а, (кІир тох, штукатурка ю, басар хьокх, ремонт ю, ийнаш тох, наІараш кораш догІ, тховнаш тоаду, пенашта облицовка а штукатурка а ю) хІаьта иштта хий дуллаш а, канализаци, теплофикаци, коачача газа газификаци еш а балхаш ду.

Балхах дар укх адресе гІолла ховргда: г. Грозный, Комсомольски ул. № 60, телефонаш: 2-26-02; 2-21-85.

Контора болх бу хІара денна Іуйрийна 8 сахьат даьлча денз 16 сахьат даллалца.

Гор. Грозне, Партизанская яхача улицагІа, 35 вахача гражданинз Клугман Григорий Захаровича суде деннад БССР, городе Могилеве, 1-гІа Советская яхача улицагІа, 11 яхаш йола Воложина Изабелла Павловна ше йитарах дола дош.

Дош дувцаргда Грозненерча Ленински халкъа судо.

РЕДАКЦІ АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 15. Телефонаш: редактора зам. — 2-07-01; бехкокхамаш секретаре — 2-45-48, партийни вахареи, экономикан, письмойи отделий — 2-25-72; корректорске — 2-30-91;
АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 15. Телефоны: редактора — 2-41-23; зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономики и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа цІерах йола типографи, г. Грозный, Революце проспект, 30/3. Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революции 30/3.

СФ02039 Заказ № 1710